

Primines būvusius slaptus

Toliau prez. Eisenhower patvirtino, kad šie reikalavimai yra būtini, kad būtų išvengta karo. Prez. Eisenhower patvirtino, kad šie reikalavimai yra būtini, kad būtų išvengta karo.

VISAM

Visais Vilties, Draugijos reik
kalais rašyti šiuo adresu: Vil
tis, 6820 Superior Ave., Cleve
land 3, Ohio.

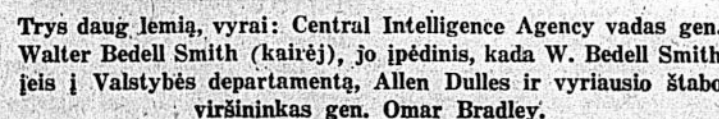
Nuo anų laikų Kremliaus valdovų tarpe žydų skaičius visų laikų mažėjo ir šiuo metu, rodos, jų tenai beveik nebėliko išskyrus Kaganovičių, kuris irgi žymesnio vaidmens jau nebeavadinu, o laikosi, galbūt, tik dėka savo susigiminiavimo su Stalinu.

Aš pats galēju būtī liudini-
kas, kad bolševikai, pradēje ma-
sinius suēiminius Lietuvoje, ne-
darē ypatingi iēmīcīji ir žydams
Bent jau toje kameroje, kurioje
man teko praleisti netrūpša
laikā, īš maždaug 18-20 suim-
tūju buvo penki žyda: abu (de-
šīnijuji ir socialistu) sionistų
nadaži, Rūbīn, Meisins, Gafn-

Susijaudinimas yra suprantamas. Tik sunku atsikratyti nuotokios minties: o kaip būtų, jei Prahoje būtų buvę teisiškai nepakarti vien tik čekiai? Kaip būtų, jei Kremliuje apkaltingai gydytojai būtų vien tik rusai arba, sakysime, jų tarpe būtų keletas ne žydų, bet lietuvių? Ar tuot atveju spaudoje būtų parodyta, tiek pat susirūpinimo kaip dabar? Kodėl mažiau buvo jaudinamasi, ar net visiškai nesijaudinama, dėl milioninių deportacijų, kuriose nukentėjo ir žydų ne šeši ar aštuoni, o dešimtys ar šimtai tūkstančių?

Sakytum, kad geriau vėliau
negu niekad... Taip. Bet tu
pačiu metu kyla klausimas — ar
kartais Kremlius nesidžiaugia
tuo kaip tik dabar jam keliama
antisemitizmo kaltinimu?

Tokiam klausimui yra pa-
grindō. Kremlius seniai galanda
dantį į arabų pasaulį ir siekia
tenai įtakos. Jei jis dar nėra
pasirengęs tenai visiškai įsiga-
lėti, tai bent jau turi interesus
tenai pridaryti kiek galima dau-
(Perkelta į 8 pusl)

- Vokietijoje nuteistas kininkas Fred Walters už kvši

3. metams. JAV kariuomenēs pul
u ģēmima.

"kosmopolitai" ir ypač kaip sionistai. Tačiau irgi tuo pačiu metu gana žymus žydų skaičius.

Savo laiku sovietijoj buv
isteigta žydu respublika — Bi
robidžanas. Tos respublikos ne

Sakytum, kad geriau vėliau
negu niekad... Taip. Bet tu
pačiu metu kyla klausimas — ar
kartais Kremlius nesidžiaugia
tuo kaip tik dabar jam keliama
antisemitizmo kaltinimu?

Tokiam klausimui yra pa-
grindō. Kremlius seniai galanda
dantį į arabų pasaulį ir siekia
tenai įtakos. Jei jis dar nėra
pasirengęs tenai visiškai įsiga-
lėti, tai bent jau turi interesus
tenai pridaryti kiek galima dau-
(Perkelta į 8 pusl)

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILNIS, Inc. (Non-profit), 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Telephone: ENdicott 1-4486. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Baly Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILNIS, Inc. (Non-profit), 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: ENdicott 1-4486. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Baly Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.00. Atsk. Nr. kainą 10 centų.

KAS ir KUR

• Vykdomosios Tarybos pirmininkas K. Žalkauskas, sausio 23 ir 24 dienomis lankėsi Vokietijos Krašto Valdyboje, Hannoverje. Iš čia, KV pirmininko Pr. Zundės ir KV nario A. Venclausko lydimas, aplankė lietuvių Vasario 16 gimnaziją Diepholze. Kitą dieną, KV nario A. Venclausko lydimas, aplankė Varelis senelių namus ir Wehnen lietuvių koloniją.

• Dirvos bendradarbis Aleksas Rannit, po sunkios operacijos, dar tebeguli ligoninėje. A. Rannit gyvena Jamaica, New York.

• BALF įstaigoje ilgą laiką dirbęs J. Valaitis iš darbo atleistas mažinant BALF tarnautojų personalą. J. Valaitis porą metų BALF atstovavo Vokietijoje.

• Lietuvos ministeris prie Švento Sosto Stasys Girdvainis padarė vizitų naujienoms kardinolams, kuriuos Popiežius Pijus XII paskyrė sausio mėnesio 12 dienos Slaptoji Konsistorijoje.

Nauji kardinolai A. Ottavini ir F. Borgencini Duca atsiuntė Lietuvos Diplomatinę Sešulį min. Stasiui Lozoraičiui širdingus raštus, dėkodami už sveikinimus.

• Tarptautinė Pabėgėlių Intelektualų Sąjunga yra pakvietusi lietuvių veikėją, buvusį Lietuvos Charge d'Affaires prie Vatikano Juozą Macevičių skaityti paskaitas eilę Sardinijos miestų. Paskaitose, kurias organizuoja Italijos Katalikų Akcijos Intelektualų bei Laisvųjų Profesijų Sąjūdis ir organizacija "Pax Romana", bus dėstoma Lietuvos padėtis sovietų okupacijos ir bolševikų deportavimo technika.

• Santa Maria Maggiore bazilikoj, Romoj, dalyvaujant daugeliui kardinolų, arkivyskupų ir vyskupų, kurių tarpe buvo vyskupas V. Padolskis, įvyko iškilmingos pamaldos už bolševikų persekiojamą bažnyčią. Pamaldose dalyvauti buvo pakviestas ir dalyvavo min. Stasys Lozoraitis.

ŠIO METO IDOMIAUSIA KNYGA

ŽEMAIČIŲ KRIKŠTAS

Romanas iš mūsų senosios ir garbės žygių atžymėtos praeities. 421 psl., kietais drobės viršeliais įrišta. Gaunama Dirvoje (6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio) ir pas kitus spaudos platintojus. Kaina \$3.50. (8)

GERIAUSIA DOVANA

Artėja Kalėdos ir Nauji Metai. Geriausia dovana yra lietuviška knyga. TREMTIES leidyklos išleistas knygos, gaunamos DIRVOJE ir kitose atstovybėse:

Igno Seinaus "Kuprelis", kaina 2 dol., Vytauto Alanto romanai "Pragaro Pošvaistės", 430 psl., kaina 3,5 dol.

R. Spalio novelės "Didžiosios Atgailos", kaina 3,5 dol., Jurgio Savickio romanai "Sventoji Lietuva", kaina 3 dol.

R. Spalio nepaprastos intrigos jaunimui ir senimui apysaka "Gatvės Berniuko Nuotykių", 508 psl., kaina 5 dol.

Visos TREMTIES leidyklos išleistas knygos įrištos drobėje. Tai gražios bibliotekos papuošimas ir geriausias pasirinkimas dovanoms.

Mūsų spaudos apžvalga

PATYS NUTAUTEJAME...

"Nors nautatejimas savo pagrinde yra ne kas kita, kaip savosios tautos išdavimas, tačiau jis vyksta ne sąmoningų tautybės išsižadėjimu, o ištisa eile tokių smulkesnių kasdieninių apsisprendimų, kurių vienam, atskirai paimtam, netaikysis savosios tautos išdavimo vardo. Patetisškai skambėtų, jei imtume kaltinti savosios tautos išdavimu žmogų, nustojus lankyti tautinius minėjimus, pasykstėjus dolerio parūpinti vaikams lietuvišką knygą, nebeprisiruošus pačiam prateisti lietuviško laikraščio prenumeratą, etc. etc. Atskirai paėmus, tai tėra paprastas apsisprendimas, bet šių apsisprendimų grandis ir yra kelias į nautatejimą. Ir tačiau: nors nautatejimas ir šitaip nekaltai vyksta, savyje pačiame jis nėra nekaltas, nes vistiek jis yra laisvo apsisprendimo, nors ir netiesioginio, išraiška. Ne prievara esame nautatinami, o patys nautatejame..." (J. Girnius, Lietuva, Nr. 1).

DIDYSIS DAILININKŲ PASIRODYMAS

"Rochesterio, N. Y., meno galerija The Rochester Memorial Art Gallery š. m. balandžio mėnesį rengia didelį lietuvių dailininkų — grafikų meno parodą. Galerija kviečia dalyvauti šiuos mūsų dailininkus: L. Vilimą, A. Dargį, P. Augių, J. Steponavičių, V. Petravičių, A. Kurauską, R. Viesulą, iš Kanados — T. Valių ir iš Australijos — V. Vaičaitį ir V. Ratą. Kiekvienas jų kviečiamas atsiųsti dešimtį ar penkiolika savo grafikos darbų. Galerija apmoka visas darbus persiuntimo ir sugrąžinimo išlaidas.

Šis meno galerijos susidomėjimas lietuvių dailininkais yra labai džiuginantis reiškinys ir reikia tikėtis, bus vienas svarbių mūsų meno gyvenimo įvykių. Artimomis dienomis šioje galerijoje vyksta Kongreso Bibliotekos grafikos darbų kolekcijos paroda ir Norvegijos grafikų apžvalginė paroda." (Draugas, Nr. 21).

LAIKAS DIRBA SOVIETŲ NAUDAI

"Sovietinio proceso pavojus negalima išleisti iš akių.

APDRAUDOS PATARNAVIMAS MASINŲ, GAIŠRO, GYVYBĖS

Milionių žino Farm Bureau apdraudą dėl žemų kainų. Bet ar jūs žinojot, kad Jūsų Farm Bureau atstovas gali Jums duoti tvirtą apdraudą už nedidelę kainą. Perkant ar pratęsiant bent kokią apdraudą Jūs visad pasitelkiate rautit

PAULINA MOZURAITIS
13706 Benwood Ave.
Tel. LO 1-7795

FARM BUREAU INSURANCE COS.

• Farm Bureau Mutual Insurance Co.
• Farm Bureau Life Insurance Co.
• Farm Bureau Mutual Fire Insurance Co.
HOME OFFICE: COLUMBUS, OHIO

Beatodairinės demagogijos pagalba bolševikai vykdo savo užmačius ir palaipsniui pasiekia tam tikrų rezultatų. Krašte vyksta lietuvių tautos skirstymas ir skaldymas ir yra didžiulis pavojus, kad šitokiai būklei užtruktų ilgesnį laiką, tas procesas gali nueiti taip toli, jog pasaulinio ginkluoto konflikto atveju pasidarys įmanomas net pilietinis karas. Tenka apgailestauti, kad deja, šiuo atžvilgiu laikas dirba sovietų naudai.

Lietuvių krašte skirstymo procesas turi būti visų užsienio lietuvių tinkamai suprastas. Antra — mes nieku gyvu neturime patys, savo iš užsienio vykdomos propagandos pagalba, jo gilinti. Deja, toje srityje mūsų lietuviškoji tremties spauda ir "Amerikos Balso" transliacijos lietuvių kalba turi nemažą trūkumą ir daro daug klaidų". (Santarvė, Nr. 1(6)).

SUSITVARKYMA PRADĖKIME NUO SAVĖS...

"Susitvarkymą Vlikas turėtų pradėti nuo savęs. Vlike asmeninė sudėtis reikia sustiprinti. Jei tas būtų negalima padaryti Europoje, Vliką sudaranti grupių vadovybės turėtų svarstyti klausimą, ar Vlikas nebūtų keltinas ten, kur jis turėtų stiprų uinurgį ir galėtų turėti sustiprintą asmeninę sudėtį. Vliką pavaluoti, kad ir labai energinga Vykdomoji Taryba, suprantama, negali.

Vlikas iki šiol, be ko kita, negalavo ir nesugebėjimu pastoviai bei intensyviau susirūsti su savąja visuomene. Pflingenas visuomenei virto savotišku, migdomu dengtu Olimpui, iš kurio visuomenė dažniau girdi "dievų" rietinių erzelių, užuot girdėjusi pozityvius žygius. Gyvas su visuomene kontaktas gaivintų abejus ir žadintų pasiryžimą bendroms pastangoms". (J. Kaminskas, Lietuva, Nr. 1).

Vyt. Gedrimas

IŠTIKUS GAIŠRO NELAIMEI

Kada jūs namai arba raudonai tampa sunaikinti arba ugandinti ugnies, kreipkitės į J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apbraudus kompanijoms pirm, ne už išmoką už nuostolius.

P. J. KERSIS

716 Society for Saving Bld.
Telef.: Main 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

GERIAUSIA DOVANA BETKURIA PROGA — RASOMOJI MASINĖLĖ

Rašomosios masinėls visų geriausių firmų, lietuviškais, amerikoniškais ir kitokiais rašymo prietaisais, gaunamos išsimokėtinai, o tam tikrais atvejais ir su gėra nuolaida.

V. BARTKUS

712 E. 92 St.,
Cleveland 8, Ohio
Tel.: LI 1-6716

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

TRADICINIS UŽGAVENIŲ VAKARAS

Šįmet tradicinį Užgavėnių vakarą ruošia Detroito skautės ir skautai vasario mėn. 7 dieną 7 val. vakare buv. Lietuvių Salės patalpose. Kiek girdėti, skautai šiam vakarui ruošia linksma ir nuotaikingą programą: laužą, pasirodymus, laimės šulinį, tradicinius užgavėnių blynus, šokių, muziką, bufetą ir kitokių įvairenybių. Bilietai po 1.25 dol., vaikams 50 centų, pardavinėjami Neringoje ir prie įėjimo.

NAUJAS VERSLININKŲ KALENDORIUS

Neseniai čia pasirodė naujas Detroito Lithuanian Chamber of Commerce lietuvių verslininkų kalendorius. Šis kalendorius žymiai skiriasi nuo pernykščio, susilaukusio nepalankios kritikos DIRVOJE. Šiame kalendariuje sužymėtos visos lietuvių tautinės šventės, paminėta net Birželio 14 trėmimai į Sibirą. Be to, žymiai pasikeitusi ir Chamber of Commerce valdyba, kurioje nebėra Detroito lietuvių.

A. KUPREVIČIAUS KONCERTAS CHICAGOJ

Vasario 22 dieną Margutis ruošia Chicagoj antra pianisto Kuprevičiaus koncertą. Šį kartą koncertas ruošiamas naujojo Sv. Kazimiero Akademijos auditorijoje, kuri talpina apie 1400 žiūrovų ir savo puošnią įrengimu verta pasigėrėjimo.

Pirmame A. Kuprevičiaus koncerte didžiulė Orchestra Hall buvo su kaupu perpildyta. Susilomėjimas šiuo muzikos atstovu yra tikrai didelis, ir tikimasi, jog ir antrame koncerte nesutils visi, norintieji pamatyti ir išgirsti pianistą Andrių Kuprevičių, Bilietai į koncertą jau parduodami Margutyje.

DAYTONE UŽMUŠE LIETUVAITĖ

Sausio mėn. 20 d., vakare, einant į Lietuvių Klubą susirinkimą, automatinis buvo užmušta Anastazija Martinaitienė. Ji ėjo 72 metus, buvo našlė. Kilusi iš Zapyškio. Daytonė išgyveno virš 40 metų. Liko sūnus ir dvi dukterys.

J. A. Urbonas

TALIS STUDIO

dabar jūsų kaimynystėj
7106 Superior Ave.
Tel. HE 2-0144

Bet kuriuo laiku, bet kokios rūšies foto patarvimas Jums.

Modernūs portretai, vestuvės, šeimyniniai, vaikų ir kitos nuotraukos.

FOTOGRAFIJOS MEISTERIS

Europinį žurnalą ir filmų Europinių fotografų, dabar CLEVELANDE.

ATVYKSTA!

DIENOS SEANSAI. (Išskyrus vasario 9, 10, 16, 17) \$1.50 ir \$2.00 įskaitant taksius. VAKARAIŠ (Išskyrus sekmadienius, vasario 15 ir 22) \$1.50, \$2.00, \$2.40, \$3.00 įskaitant taksius. Kalbos šeštadienio dienos tos paties kaip vakaro. Dienos seansai. 2:15 val. — Vakaro 8:15 val. Durya seansai 1 ir 7 val. vakaro.

TICKETS NOW ON SALE AT RICHMANS-PUBLIC HALL

Jau baigiamas spausdinti

Igno Seinaus

RAUDONASIS TVANAS

Tai knyga, kuri turėjo nepaprastą pasisekimą švedijoje, Danijoje ir Suomijoje. Dabar Talka išleidžia ją lietuviškai. Šitame veikalė žymusis mūsų beletristas ir diplomatas nepaprastai vaizdžiai aprašo Lietuvos gyvenimą užliejus raudonajam tvanui. Jos dydis: 328 psl. Kaina \$3.50.

Kadangi Raudonojo tvano spausdinamas labai ribotas kiekis, tad prašome paskubėti užsisakyti jį šiuo adresu:

Stepas Zobarskas,
188 Logan Street,
Brooklyn 8, New York

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Aušrelė (elementorius)	Nemunas
Step. Zobarskas 2.25	St. Kolupaila 2.50
Aukštųjų šimonių Likimas 3.50	Neramu buvo Laisvės Alėjoj 1.50
Ieva Simonaitytė 3.50	B. Daubaras 1.50
Anglų kalbos gramatika 2.00	Nusidėjėlė 2.00
J. Kukanauza 2.00	K. Pažeraitė 2.00
Anderseno pasakos 2.00	Our Country Lithuania 5.00
Anglų kalbos gramatika 1.00	V. Augustinas 5.00
V. Kamantauskas 1.00	Po Tėvynės dangum 2.00
Algimantas I 1.50	Žodžių vėtytė Nemunėlio. Paveikslai V. Augustino 2.00
Algimantas II 2.00	Petras ir Liucija 1.20
V. Pietaris 2.00	Romėn Rolland 1.20
Aukso kirvis 2.50	Pasaulio Lietuvių Žinynas 5.00
Juozas Švaistas 2.50	Anicetas Šimutis 5.00
Barabas 2.25	Princas ir elgeta 1.20
Paer Lagerkvist 2.25	Mark Twain 1.20
Baltutis 1.50	Pirmas rūpestis 2.00
J. J. Bačiūno leidinys 1.50	Jurgis Jankus 2.00
Baltaragio malūnas 2.50	Pragaro pošvaistės 3.50
K. Boruta 2.50	V. Alantais 3.50
Broliai Domeikos 2.50	Partizanai už gelež. uždangos 2.50
L. Dovydenas 2.50	Daumantas 2.50
Dulkės raudonam saulėleidy 3.00	Per Klaučių ulytėlę 2.20
V. Ramonas 3.00	Liūdas Dovydenas 2.20
Didžiosios atgailos 3.50	Pietų vėjelis 1.00
R. Spalis 3.50	Vytė Nemunėlis 1.00
Doleris iš Pittsburgho 0.80	Paklydę paukščiai I 2.20
Stepas Zobarskas 0.80	Jurgis Jankus 2.00
Gatvės Berniuko Nuotykių 5.00	Paklydę paukščiai II 2.00
R. Spalis 5.00	Jurgis Jankus 2.00
Giesmė apie Gediminą 2.00	Petras širvokas 2.75
B. Bruoga ir V. Petravičius 2.00	Juozas Švaistas 2.75
Gintariniai vartai 2.00	Raudoni batukai 1.50
N. Mazalaitė 2.00	Jurgis Savickis 1.50
Gimtojo žodžio baruose 1.50	Itamybė man 0.80
P. Jonikas 1.50	J. Kėkštas 0.80
Kazimieras Sapieha 2.50	Raguos malūnininkas 0.25
B. Bruoga 2.50	V. Tamulaitis 0.25
Karoliai 2.50	Sudie, pone čipse 0.75
Guy de Maupassant 2.50	James Hilton 0.75
Kaip jie mus sušaudė 1.80	Šilakai ir vilkai 1.00
J. Petraitis 1.80	Runcė Dandierinas 1.00
Ignas Seinaus 2.00	Vincas Krėve 1.50
Kalorijo ir dolerid 2.00	Saulės laikrodžiai 1.00
Vilius Bražvilis 2.00	Henrikas Nagys 1.00
400 m. pirmajai Nemuno poemai 1.00	San Michael knyga I 2.50
Lietuvių Literatūra 2.00	Axel Munthe 2.50
Pranas Naujokaitis 2.00	San Michael knyga II 2.50
Lietuvių Tautos Kelias 3.00	Axel Munthe 2.50
M. Biržiška 4.50	Šventieji akmenys 2.00
Lietuvių kalbos vadovas 2.50	Faustas Kirša 2.00
Red. prof. Skardžius 2.50	Šventoji Lietuva 3.00
Lietuviškos pasakos 2.50	Jurgis Savickis 3.00
J. Baly 2.50	Tėvų pasakos 1.90
Lietuvių poezijos antologija 6.00	A. Gledrius 1.90
J. Aistis ir A. Vaičiulaitis 1.50	Tolmieji kvadratai 2.00
Lekučio atsiminimai (jaunimui) 1.50	J. Grišmanauskas 2.00
A. Gledrius 1.50	Tautosakos Lobynas 3.00
Lietuvių archyvas 3.00	J. Baly 3.00
Bolševizmo metai 3.00	Tomas Nipernadis 2.50
Lietuvos Valstybės Konstitucijos 0.70	August Gailit 2.50
Lietuvai Tėvynei 0.50	Trylika nelaimių 1.25
V. Nemunėlis ir Vl. Vijelkis 0.50	R. Spalis 1.25
Lietuva tironų Panėjuose 0.75	Ugnies pardavėjas 1.00
B. T. Dirmelkis ir V. Rastenis 1.50	Baly Rukša 1.00
(Jonas Andrius ir Petras Svyrius) 1.50	Vaikų knygelė 1.80
Mažasis Lietuviškasis — Angliškasis Žodynas 2.00	M. Valančius 1.80
Vilius Pėteraitis 2.00	Vieneri metal ir viena savaitė 1.50
Medinis arklys 2.00	B. Gaidžiūnas 1.50
Eric Williams 2.00	Valentina 2.00
Motulė paviliojo 0.80	A. Vaičiulaitis 2.00
Lazdynų Palėda 0.80	Varpai skamba 2.50
Meškiukas Rudnosukas 2.00	Stasys Būdas 2.50
Vytė Nemunėlis 2.00	Vyturėlė Laukuose 0.75
Namai ant smėlio 2.00	Vikt. Šimutis 0.75
J. Gliuda 2.00	Vilkas Meškiarpiotojas 0.25
	Pr. Imersys 0.25
	Taupoji Virėja 2.00
	Užuovėja 3.50
	M. Katiliškis 3.50
	Žemaičių žemė 1.50
	A. Vilainis 1.50
	Žvaigždėtos naktys 1.00
	Augustaitytė-Vaičiūnienė 1.00
	Žmonės ant vieškelio 1.00
	Liūdas Dovydenas 1.00

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigų siųskite DIRVA, 6820 Superior Avenue,

STUDENTŲ ŽODIS

Nr. 4

Redaguoja: K. Ostrauskas, R. Mieželis ir Vyt. Kavolis. • Red. adresas: Wm. James Hall 402A, Harvard University, Cambridge 38, Mass.

Nr. 4

Vasario 16 politika

Vasario 16-toji daugiau nei diena, kurioje buvo pasirašytas reikšmingas aktas; daugiau net nei kalendoriuose atžymima Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo data. Jinai ne data, o programa, ir šiandien nuostabiai gyva.

Jinai simbolis lietuviškos integralistinės politikos: politikos, kuri tautines tradicijas, istorinį lietuviško polėkio platumą, įrėžtą mūsų atmintyje Vytauto Lucke, sugrįžusių piliiu romantikai nepasiduodant, suderino su šiaudinės pastogės reikalavimais ir palenkė konkrečiam, kruopščiam darbui šiandieninio lietuvių gerovei.

Ši politika sugebėjo suvienyti gilią tautinę krikščionybę alypinčias jėgas su perdem liberaline Lietuvos atstatymo programa. Jinai į socialinės gerovės audinį mokėjo darniai įpinti individo laisvės gijas. Visa tai vienon veiklos programon vienijo visuotinis pasiryžimas — dirbti Lietuvai ir tik per ją kitiems dievams.

Ši integralistinė politika, gimusi iš J. Basanavičiaus tėvynės pasilgimo, aktyvistiškai suformuluota V. Kudirkos, įkūnyta Ant. Smetonos ir jo darbo draugų Lietuvos Taryboje, ir M. Slezevičiaus apginkluota savanorio ryžto galia, vienam momentui perliejo tautą žaizduojančia galybe prisikėlimo žygiui.

Lietuvos Tarybos reikšmė kilo iš jos sugebėjimo išreikšti tautos siekimą, ir kaip išreikšti (siekimus) ir išreikšti ir "riknuojantys veiksniai"! — kad tauta pajustų, jog čia štai visų jos nervų ir valios centras, pastovus, nekeitantis geležinio ryžto ir vienybės simbolis. Ir šiandien reikalingas toksai moralinės atspirties taškas, bet jo įieškoti tenka kitur, ir būtent, mūsų pačių solidarume.

Integralistinė politika nėra niekieno monopolis: jungia ji visus, kurie šią politiką formuluoja, kova ir darbais gyvenkina. Išskiria jinai tik tuos, kurie savo šokių ar tokių "principų" nesirūpina palenkti tai Lietuvai, kurią kanauninkas Tumas-Vaižgantas prisipažino savo "slieko širdimi" už visa labiau mylėjęs.

Kampininkė kultūra

Du ginklai mūsų tautos rankose kovoje už savo gyvybę: politika ir kultūra.

Tačiau pirmajai, dėja, labai trūksta darnaus sąsaskambio, gi antroji nelaimingai tapo kampininkė pirmosios, prarasdama tokiu būdu pilną laisvę, ir jos įnašas, siekiant bendro mūsų visų tikslo, labai sumenko.

Dar daugiau. Kaikam ji net ir kaip kampininkė nepatinka — meta ją visai už durų ir atima pilietines teises. Kaikurie mūsų oficialūs politiniai organai, nebūdami toli gražu šiuo atveju užtektinai kompetentingi, ėmė atvirai kalbėti ir net veikti jos vardu, tikruosius kultūros bei mokslo darbuotojus palikę arba nuošalyje arba tik bendradarbių pareigose. Taigi, kaip kas ėmė gspadoriauti visai ne savo ūkyje.

Tokia padėtis, be abejo, šaukia reformos, kuri, deja, ne taip jau lengvai įvykdoma. Kultūros darbuotojai patys negali įsibrauti į kalbamų organų tinkamas vietas bei pareigas, nes tie organai, kaip minėjome, yra oficialūs, aprobuoti. Todėl iniciatyva visų mūsų labai šiuo atveju turi išeiti iš kalbamų politinių organų. Tačiau to bent iki šiol, deja, dar nebuvo užtektinai parodyta. Todėl ir šių dviejų esminių ginklų — politikos ir kultūros — bendradarbiavimas, savaime suprantama, yra apgailėtina pasilijęs. O jis reikalingas, jis būtinas.

Tad, kol kultūra tėra tik politikos, kuri pati serga chroniško disonanso liga, kampininkė arba net dažnai pasijunta esanti išmesta už durų, kol ji nėra atgavusi savo pilnos laisvės bei pilietinių teisių, mūsų kova nėra ir niekad nebus užtektinai stipri bei efektyvi.

Kartų dvikova

K. OSTRASKAS

II

Praėjusį kartą, antrajame STUDENTŲ ŽODŽIO nr., konstatavome tik patį faktą, kuris nenormaliose mūsų visų gyvenimo sąlygose pasireiškia, deja, nenormaliais būdais. Teigėme, jog jaunoji karta, priešingai senosios supratimui, yra ne tik užtektinai subrendusi išeiti į viešumą, bet ir patį gyvenimą — tautinį, visuomeninį ir kultūrinį — matuoja sava, ir, dažnai, sakykime, perreformuotais mastais: kaip visi kitaip supranta, o kaip atmeta. Laikas tad dabar, atrodo, būtų pasisakyti, kaip ji supranta ir ką atmeta, kaip tariant: K o k i a g i p a g a l i a u yra mūsų pasaulėžiūra? K u o mės, jaunieji, skiriamės šiuo

atveju nuo vyresniųjų?

Tačiau kad šis mūsų išsinuoginimas viešumoje neatrodytų daug kam per daug "įžūlus" ir mintys nebūtų išvadintos "akipėškomis", aukodami metodiskumą, užbėkime anksčiau duotiems klausimams už akių ir pasistenkime šį kartą bent apibūtinami atsakyti į kitą klausimą: K o d e l m e s s a v o g a l v o s e n a d a u g i a u a t v e j u s k i r i a mės nuo vyresniųjų. (Tai, tikiu, leis vėliau ir pačią mūsų pasaulėžiūrą geriau bei tiksliau suprasti ir gal tam tikrais atvejais, prisipažinkime, ją pateisinti).

Griebiant iš paviršiaus, atsakymas, atrodo, trumpas ir dr-

tas: amžiaus skirtumas. Tas, žinoma, tiesa, tačiau tik paviršutini — tai dar toli gražu ne viskas. (Jau esame minėję, kad skirtumas kartomis negali būti ir nėra pagrįstas vien tik metų aritmetika). Tad paviršiaus apgrabaliojimo neužtenka — reikia žvelgti kiek giliau: į gyvenimą, sąlygas, aplinką visose jų pasireiškimo srityse — tautinėje, visuomeninėje, politinėje, kultūrinėje... — kuriose šios dvi kartos augo, vystėsi ir subrendo. Gyvenimas (plačiausia prasme), kaip tas pražilęs dievdirbys, paėmė visus, lyg medžio gabalus į savo rankas — jį, vyresniusius, anksčiau, mus gi vėliau — ir ėmė drožti v e i d a. Tačiau tasai gyvenimas, tikriausiai, įrankiai jo rankose vienoki buvo jūms, kitoki — višumoje, ne smulkesnėse — mums. Skirtingi todėl išejo ir veidai.

Jūs pinai subrendote ir išėjote viešumon Nepriklausomoje Lietuvoje, savo krašte, jo aplinkoje ir nuotaikose, naujosios mūsų istorijos a u k s o a m ž i u j e; m e s g i p i r m o s i u s i ų žingsnių pradėjome žengti N. Lietuvos sauleleidyje, vėliau dviejose pragaruose, kuriuos visi puikiai pažįstame, ir galutinai susiformavome UNRRA'os ir IRO "k a r a l y s t e s". Ar jūs matote skirtumą?

Jūs tarnavote s a v o k a r i u o m e n e j e, s a v o k r a š t u i, j o g e r b ū v i u i, i r t a i t i k r a i j ų m s n e t u r e j o b ū t i k a n c i a; m e s k a i k u r i e, — o t o k i ų n e m a ž a — b u v o m e b r u t a l i a i p r i v e r s t i v i l k e t i i r r a u d o n o, i r r u d o m i l i n e, "k o v o t i" už vėlinį ir šėtoną, vaidinti šią tikrai jau ne taip labai juokingą — bent mums — komediją tada, kai buvo pats laikas galutinai pasiruošti gyvenimui. Tad ar jūs vis dar skirtum nematote?

Ne taip jau mažą jūsų dalis buvo įsitikinęs, kad kas sava, tai geriausia, gi Vakarų kultūrinį pasaulį, kad "nepažeidus" patriotinių jausmų, arba apyšvelniai ignoravo, arba suprato, kaip tautiškumui žalingas; mes gi, atsidūrę tuose Vakaruose, tiesiogiai susidūrė su jų kultūra — nekalbame čia apie išsigimusių piktšėsių, nacių, "kultūrą" — pamatėme, kad ji toli gražu nėra tokia, kaip kad jūs dalis mums namuos vaizdavo ir būvome priversti kiek kritiškiau žiūrėti į mūsų tautos kultūrinis laimėjimus.

Jūs, sendamiesi stiprybės išpraeities, kalbėte mums, sėdintiems mokyklos suole, į galvą tautinį herojiškumą, tačiau susipainiojote d a b a r t y j e, kada jo prireikė; mes, tos dabarties nelementų vaisių akivaizdoje, suprasdami, tiesa, kad ne visa tauta kalta, karčiai nusivylėme: skambūs ir gražūs žodžiai, kuriais mes žavėjome, nubluko lyg transparentai lietuje.

Tad, susumavus tai, kas pasakyta ir kas n e p a s a k y t a, argi reikia dar stebėtis, kad mūsų nuomonės daug kur daugiau ar mažiau išsiskyrė?

Taigi, gyvenimas padarė sava. Tiesa, daugeliu atveju, kaip matėme, n e b e j ų s p a g a l b o s. Jūs, be kitų — svetimų, dažnai lemiamų — veiksmų, taip pat buvote įrankiu gyvenimo ramkose, vykdam tam šią mūsų, jauniųjų "egzekuciją". (Tai, aišku, visai natūralu — vieno ar kitokio dalinio formuotojo pareigas teks ir mums atlikti ateinančiai kartai). Tokiu

Lietuvos jaunimo sovietizacija

VYT. KAVOLIS

Suvokti sovietų įtaką Lietuvos jaunimui — šiandien ir ateityje — reiškia, visų pirma, perprasti jaunimo sovietizacijos struktūrinius principus. Po butus išvedžiotų garsiakalbų histrikeria, vakariniai universitetai ir komjaunimo (skystokos) statistikos mūsų klausimo neatsako. Tai tik atskiri segmentai, priklausą nuo sistemų, kurion jie įpinti. Propaganda tik tuomet veiksminga, kai jinai, kaip puolanti armija, sistemškai išnaudoja visas priedangos galimybes, prieš pozicijų struktūrinės silpnybės ir labiau pažeidžiamas zonas jo psichodinaminės konsteliacijose. Sovietai supranta, kad galva sienos daužyti neapsimoka, net ir tokia genialia, kaip vado Saulės.

Keturi tokie organizaciniai principai verti — dėl vietos stokos paviršutiniško — svarstymo.

Nors modernioji sovietų psichologija ir tvirtina, kad žmogus autonomiškas nuo aplinkos ir todėl tiksliai pats atsakingas už savo piktadarystę, pedagogijoje (plačiaja prasme) viešpatauja ankstyvesnis principas: norint žmogų pakeisti, keistina jos aplinka. Jaunimo gyvenimo situacijos perkeitimas yra pirmasis sovietizacijos principas. Senąją socialinę struktūrą suardžius, jos vertybes nuvertinus, autoritetą figūras (kunigus, "nacionalistinius" smetoninius banditus") viešai išniekinus — sukurama socialinė situacija, kuri, kaip praradusi savo organizacinis metmenis, palyginti, yra beformė ir todėl imlesnė svetimoms įtakoms. Pastarųjų stiprumas dar padidėja, kai bendruomenė perorganizuojama naujų principų pagalba: įvedama kolektyvizacija, dabar gi — ir centralizuojamos ūkininkų sodybos; įvedamos kitos vertybės, kurių bent žodinis išpažinimas — ir įsiai ilgainiui nepalieka vien žodinis — yra vienintėlis lyg tai užtikrinimas, kad naktį neatvažiuos ir, išardę šeimą, jos narius ištrėmė, visam laikui nesugrąžus gyvenimo pagrindų.

Pakeistoje situacijoje išlieka senieji elementai palenkiami sistemos reikalavimams, juos iškreipiant (perversija). Organizacijos, judėjimai, ideologijos: visos tampa objektais bandymų jų simbolius ir atstovus išna-

būdų, jeigu mūsų v e i d a s šiandien toks, bet ne kitoks, tai yra iš dalies ir jūsų pačių "kaltė".

Tad, grįžtant prie aną kartą minėto vištos ir kiaušinio (vyresniosios ir jaunesniosios kartų) santykio, tenka šiuo atveju konstatuoti gan "nemalonus" reiškinys: gyvenimas vištai slapčiom pakišo kiaušinį, kurį išperėjus, ji didžiai nustebo ir net persigando: kiaušinio būta antinio!

Tačiau tikėkite: mes nesame "bjaurusis ančiukas" — mes tvirtai tikime, kad mūsų v e i d o, kad ir naudodamės labai skaudžias priemones, gyvenimas n e i g i a m a i n e i š k r e i p e, priešingai: sunkiam kelyje daugiausia išmokstama.

K o m e s i š m o k o m e, k u o m e s s k i r i a m e s n u o j ų s — k i t a k a r t a.

doti naujo turinio skelbimui. Kai tai pavyksta, narių lojalumas, jų "sielos" sistemai užtikrinamos (kai kas iš mūsų šiek tiek puikiai suvokė dar DP stovyklose ir todėl šiandien džiaugiasi pasekėjais). Net tokie asmenys kaip Maironis ir Vaičiulis įkinkomi komunizmo vėžimui. Senoji Lietuvos istorija sufalsifikuojama ir paverčiama "irodymu" amžinos lietuvių-rusų tautų brolystės. GPU savo metu steigti šokių klubai jaunimui ir klaunų meno suideologinimas irgi priklauso šiai kategorijai.

Trečias principas — alternatyvių orientacijų pabrėžimas. Kai kuriose situacijose kultūra pripažįsta kelias galimas orientacijas, kelias vertybių sistemas. Jeigu sovietams viena iš jų atrodo mažesnė blogybė, galinti kaip nors būti jų tikslams išnaudota — jinai tampa įperšama pirmosios vietos; pirmoji nebeprapažįstama legalia. Taip situacijose, kur galimos tautinės ir konfesinės motyvacijos, sovietai stengiasi konfesines pakeisti tautinėmis; katalikybė, kiekvienu atveju, nors ir nėra šiaipus geležinės uždangos reikšminga užtvara sovietinei sistemai, anapus tampa pagrindiniu ir nesuderinamu jos priešu. Tautinė forma, ir "socialistinių" turinių kultūros idėja — savo esmėje apgaulinga, nes tokio turinio įkvėpimas savaime pakeičia ir tautinę formą, ja paversdamas akulturacine, ir vis toliau veddamas rusifikavimo keliu — yra bandymas šitokią alternatyvią orientaciją pateikti tautiškai susipratusioms tautoms.

Pagaliau, prisimintinas ketvirtasis funkcionalinio pakaitalo mechanizmas. Jo pagalba kultūriniai bruožai ar objektai, turį funkcionalinės reikšmės bendruomenėje, pakeičiami kitais, išpildančiais tą pačią užduotį, bet labiau įsiderinančiais į sovietinės sistemos audinį, arba lengviau kontroliuojamais ir apsaugomais nuo sovietų taip bijamo masių spontaniškumo. Vidinės motyvacijos, įsitikinimai, sąžinė, sakysime, pakeičiami jėga, prievarta; šeimos vaidmuo buvo bandyta pakeisti valstybės, komjaunimo ir mokyklos bendradarbiavimu, bet kai tai nepavyko, nes ir negalėjo pavykti: naujoji konsteliacija primė ir šeimą. Bet visa konsteliacija dabar buvo palenkta nuolatinei valstybės (ypač per mokyklą) kontrolei, imtinai iki nurodinėjimo, kiek tėvai turi vaikams suteikti meilės. Religijos ir kt. pavojingų ideologinių sistemų funkciją turi užimti ne tiek narys, kiek sąmoningai iškraipytas "mokslo", "komunistinė ideologija, bendruomeninė-organizacinė veikla, ir bendrai visišką vaiko ir jaunuolio laisvalaikio užpildymas "naudingesniais" užsiėmimais, pradedant taktininkavimu išvežimams (būdas palaužti psichologinio pasipriešinimo vientisumą, priverčiant dirbti okupantui tokia forma) ir baigiant gatvių šlavimu.

Kiek sovietizacija galėjo turėti įtakos Lietuvos jaunimui — bandysime sistemaiškai panagrinėti kitąsyk.

Studentai skaičiais

Patiekiamos statistikos rodo, kad gyvas liet. tremties jaunomenės veržimasis į mokslą duos mums visų rūšių specialistų, kurių pagrindinis trūkumas bus kiekybinis... Studentų skaičius, nors po truputį augantis, yra smarkiai puolęs net nuo Vokietijos laiku, ir inteligentijos paruošimas atsistoja vis aštresne problema.

Akin taipgi puola pirmųjų metų studentų-prieauglio stiglius (jaunimas arba nebenori, vadinas, mokslo, ar liet. organizacijų) ir humanitarinių bei socialinių mokslų specialistų negausumas (išskyrus, kažkodėl, politinius!). Labai pasigendama kai kurių itin aktualių specialybių: apdrauda, komunikacijos, medicina, statistika, planavimas, ypač auklėjimas-pedagogika, kalbotyra, agronomija, psichiatrija ir pan. Bene reikėtų centriniams mūsų ir specialinėms organizacijoms susirūpinti platinę šiu sričių specialistų paruošimo parėmimu. Red.

Siuo metu (1953. 1. 1.) Lietuvių Studentų Sąjungos JAV sąrašuose suregistruoti 372 studentai, studijuoją JAV valstybėse. Iš jų 237 (64%) vyrai, o 135 merginos. Galime spėti, kad yra dar 30-40 studentų, nepriklausančių Sąjungai.

Dauguma studentų susibūrę didesniuose miestuose, tačiau pavienių galime rasti visose Amerikos valstybėse. Sąjunga turi devynius skyrius: Chicagoje 131 narys (90 vyrai ir 41 merginos); Clevelande — 41 (23 ir 18); New Yorke 40 studentų (21 ir 19); Detrote — 32 (21 studentas ir 11 studentė); Bostone 26 (16 ir 10); Urbanoje (University of Illinois) — 23 (20 ir 3); Worcesteryje — 14 (12 ir 2); Philadelphijoje — 12 (7 studentai, 5 studentės); Los Angeles — 9 (4 ir 5); įvairiose vietose studiuoja 24 studentai ir 21 studentė.

Sąjungos Centrinė Valdyba, norėdama gauti smulkesnių duomenų, išsiuntinėjo nariams anketa. Iki šio laiko gavus tik 143 atsakymus, žemiau patiekiami duomenys nėra pilni. Norėtusi paraginti Sąjungos narius grąžinti anketas, kad galima būtų turėti galutines žinias.

Studentai specializuojasi beveik visose mokslo šakose. Vyrai daugiau koncentruojasi įvairiose inžinerijos ir soc. mokslų šakose, o merginos studijuoja humanitarinius ir gamtos mokslų dalykus.

Mokslo šaka	Studentai	Studentės
Inžinerija:		
Mechaninė	17	
Statybos — architektūros	14	
Elektros	7	
Metalurgijos	2	
Radio	1	
Aeronautikos	1	
Oro transporto	1	
Celiuliozės ir popierio technologija	1	
Bendra	8	
Chemijos inžinerija	2	
Viso inžinerija (38%)	54	
Komercija:		
Ekonomija	3	2
Biznio administracija	2	3
(Accounting) Buhalterija	2	2
Produkcija	1	
Management	1	
Prekyba ir svetimos kalbos		1
Komercija		2
Viso komercija (13%)	9	10
Socialiniai mokslai:		
Sociologija	1	
Politiniai mokslai	7	
Visuomeniniai mokslai	1	1
Tarptautiniai santykiai	1	
Bendras kursas	2	
Istorija		1
Psichologija	2	1
Viso soc. mokslus (12%)	14	3
Humanitariniai mokslai:		
Filosofija	1	
Filosofija ir psichologija	1	
Tapyba ir grafika		1
Menas		1
Slavistika-baltistika	1	
Germanistika	1	1
Prancūzų kalba ir literatūra		1
Svetimos kalbos		1
Romanistika		1
Lyginamoji literatūra	1	
Viso humanitarinius mokslus (8%)	5	6
Gamtos mokslai:		
Medicina	2	3
Medicina — biologija	1	1
Medicinos technologija		4
Farmakologija ir farmacija	1	1
Fiziologija	1	
Dipl. gailestinga sesuo		1
Biologija	1	1
Chemija	6	8
Chemija — vokiečių kalba		1
Chemija ir fizika		1
Viso gamtos mokslus (23%)	12	21

(Perkelta į 4-tą pusl.)

Ar pažisti ši kraštą

Nuo arklinių traukinių ligi patogaus Dieselio susisiekimo

Geležinkeliai kovoja už būvį ir keleivius

Kai per visą kontinentą rieda greitieji Dieselio traukiniai, auto keliais visomis kryptimis skuba mašinos, ore dūžia kelių motorų lėktuvai, o vandens keliais savo krovinius tempia purkšdami laivai, retai kas pagalvoja, kad visos šios naujosios transporto priemonės taip didelę pažangą padarė tik šiame amžiuje.

Dar prieš 50 metų Clevelande ar kitame JAV mieste žmonės buvo vežami arkliniais tramvajais, automobilio neturėjo ar net nematė labai daug krašto gyventojų, o apie keliones lėktuvais niekas ir nesvajavo. Tačiau pats transportas tiek senas kiek ir pati žmonija. Dar 3000 m. pr. Kr. egiptiečiai prekes jau gabeno laivais, romėnai buvo nutiesę puikius kelius, o Anglija įsigalėjo jūrose pradėjusi laivų susisiekimą su Š. Amerika. Daug sąlygų lėmė, kad šiame krašte išsivystytų įvairios transporto priemonės ir paskutiniaisiais laikais būtų pasiektas visą pasaulį stebinantis susisiekimo lygis.

Naujas Anglijos miškai sudarė geras sąlygas statyti laivams ir nenuostabu, kad šiame krašte pastatyti laivai greitai laiku su prekių krovinių pasirodė pasaulio jūrose. 18 amž. pabaiga ir 19 amž. Amerikos vandens transportui buvo labai sėkmingi ir ligi civilinio karo pabaigos (1865) JAV turėjo galingiausią pasauly būrinį ir medinį laivyną.

Europoje kariatės, vad. diližanai, tarp 12 ir 18 amž. gabenavo tik privilegijuoto luomo žmones, ir tik 18 amž. Paryžiuje ir Londone atsirado keleiviniai autobusai. Europą pasekė ir Amerika ir joje įsivyravo vad. Prairie Schooner, arkliais tempiamos dėžės gabenti gyventojams ir prekėms per kalnus ar lygumas į tolimuosius vakarus.

Vietoje būrinų atsiranda gariniai laivai, iškasami kanalai, Hudsono ir Mississippi upėmis vis labiau plinta vandens transportas, o 19 amž. antroje pusėje įsivyravęs geležinkelis visiškai nustumė arklinį ir kitokį susisiekimą. Gerų kelių statyba, motorinių priemonių, kaip autobusų, automobilių paplitimas šio šimtmečio pradžioje sudarė nemažą konkurenciją geležinkeliam, pagaliau, aviacijos atsiradimas įgalino patį greičiausią susisiekimą — lėktuvais. Jei vandens transportas krašte laikytinas seniausiu, tai geležinkelis, jo atsiradimas, plėtra glaudžiai siejasi su pačia JAV istorija.

Beveik prieš 50 metų vienas geografai yra pasakęs: "Palyginus su Europa, JAV neturi gerų kelių. Lyjant turime tūnoti namie ar bristi purvyne". Dabar jau kraštas gali pasigirti plačiu geležinkelio tinklu, o jo keliai, plentai savo ilgiu gali pasivyti visos Europos kelius. O dar prieš pusantro šimto metų Anglijos, Prancūzijos ir Amerikos mokslo vyrai suko galvas, kaip įsitaistyti "garinį vežimą", ant bėgių, ir tik 19 amž. R. Treviškis ar G. Stephenson pastangomis, Anglijoje atsirado tobuli gariniai garvežiai. Tačiau, ilgesnį laiką tiek Anglijoje, tiek Amerikoje, vežimus mediniais bėgiais tempdavo... arkliai. Pradžioje geležinkeliai tarnavo tik vietos reikálams ir pirmoji tokia linija šiame krašte pasta-

tyta 1826 m. Massachusetts valst. 1830 m. JAV geležinkeliai turėjo 23 mylias ilgio, o 1850 m. jų jau buvo 9,021 m. Aukso atradimas Kalifornijoje paskatino geležinkelio statybą ir štai 1860 m. tų linijų ilgis jau siekė 30,626 m. Kongresas savo aktais 1862 m. nusprendė pastatyti pirmąją geležinkelio liniją per visą kontinentą ir toji linija, pavadinta Union Central Pacific buvo baigta 1869 m. Vėliau ją pasekė Northern, Southern Pacific ir Santa Fe linijos. Greitu laiku geležinkelio ilgis siekė jau 33,000 m. ir tą plitimą sustabdė 1873 m. pramonės ir finansinė krizė. 1890 m. linijų jau buvo per 160,000 m. ilgio, tačiau naujoji depresija 1893 m. vėl sudavė smūgį. Pažanga vėl pakilo nuo 1910 m. ir pirmojo pas. karo metu kraštas turėjo geležinkelio 252,231 m. ilgio.

Statyba ėjo toliau ir ligi 1930 m. pasiekė apie 246,000 m. Tai vis vienų bėgių geležinkeliai ir jei prie jų pridėti dvigubus ar keturbėgius geležinkelius, tai tektų bendrą geležinkelio ilgį pakelti ligi 400,000 mylių. Jei pridursime, kad likusioje pasaulio daly yra 430,000 m. vienbėgių geležinkelio, bus aišku, koks yra geležinkelio tinklas JAV.

Krašto geležinkeliai yra pravažiosiose rankose ir savo istorijos metu pergyveno daug finansinių konfliktų ir kovų. 1917 m. prez. Wilsonas Kongreso aktu juos suvalstybino, tačiau 1920 m. vėl perleido privatiems savininkams. Geležinkeliai atsistojo prieš klausimą: išlaikyti prieš vis didėjančią kitų susisiekimo priemonių, ypač automobilių, konkurenciją arba pritraukti daugiau šalininkų vis labiau gerinant, tobulinant susisiekimą bėgiais.

Ar toji transporto priemonė paseno, ar ji netinka pervežti gyventojams ir prekėms? Šito nebūtų galima tvirtinti. Į geležinkelius įdėtas didelis kapitalas (1930 m. jis siekė 24 bil. dol.) ir jų pajamos nėra žemos. Pvz., dvi didžiosios geležinkelio bendrovės New York Central ir Pennsylvania 1952 m. grynų pajamų abi turėjo apie 60 mil. dol. ir jos, palyginus su 1951 m., pakilo po 10 mil. Tačiau pajamų dauguma gaunama tik iš prekių pervežimo, o keleivių gabenimas neša nuostolius. Kai karo metu dėl didelio prekių ir žmonių judėjimo geležinkeliai turėjo daug pelno, tai po karo dėl keleivių susisiekimo kritimo nuostoliai per vienus metus (pvz. 1949) buvo net pasiekę 649 mil. dol.

Tačiau ne keleiviai išlaiko ir duoda pelną geležinkeliams, bet prekės. Joms gabenti JAV naudojamų vagonų (cars) talpa, pajėgumas didesnis kaip kitur. Pvz., jei Vokietijos vagonai sugeba pasikrauti po 14,5 tonų prekių, tai amerikietiškių vagonų pajėgumas siekia 41,3 tonų. Be to, yra ir vagonų, kurių talpa pervežant anglį ar geležies rūdą siekia 50 ar net 65 t. Nenuostabu, kad prekių judėjimas geležinkeliais yra labai didelis ir tik viena Chicago, turėdama didžiausią geležinkelio mazgą, gali per dieną "sudoroti" daugiau kaip 20,000 prekių vagonų arba daugiau kaip kiti du svarbūs mazgai, New York ir St. Louis, abu drauge paėmus. 1951 m. buvo 1 mil. 700 tūkst.

prek. vagonų ir jais pervežta apie pusantro bil. tonų prekių. Pasidūrėjus į krašto žemėlapi matyti, kad ir geležinkeliai, kaip ir pramonės centrai, susikaupę daugiausia JAV rytinėje daly. Čia jie, lyg voratinkliai, yra apjungę visas valstybes ir daugelis miestų drauge sudaro ir geležinkelio centrus. Tuo tarpu vakaruose tų linijų nedaug, kai kuriose valstybėse šimtus mylių keliaudamas nematysi geležinkelio.

Po karo susirūpinta geležinkelio modernizavimu, tobulinimu, nes tik tomis priemonėmis galima tikėtis didesnio keleivių dėmesio. Vienas didžiausių lėmėjimų — Dieselio lokomotyvų įvedimas. Dėl jų pajėgumo tempti sunkesnius krovinius, mažesnio degalų panaudojimo ir mažesnio aptarnavimo personalo, tokie lokomotyvai gali sutaupti daug milijonų dol. Šiais metais jau numatoma baigti tą modernizavimo programą, o tai reikš, kad 96% keleivinio ir 82% prek. susisiekimo naudosis Dieselio ar elektrinių lokomotyvus, o visas tas žygis bus atsiejęs apie 310 mil. dol. per trejus metus.

Ir savo stotimis norima daugiau patraukti keleivių. Šio amž. pradžioje geležinkelio stotys statytos didelio masto ir brangiai kaštuojančios, pavyzdžiui imant net imperatorių Romos architektūrą. Tokiais pavyzdžiais krašte galėtų būti Washingtono Union Station (baigta 1908 m.), New Yorko Pennsylvania (1910) ir kt. Ligi pirmojo pas. karo stotys statytos daugiausia miestų centruose, tačiau vėliau nusistatyta jas krepiti į užmiesčius.

Motorizacijai krašte vis labiau įsigalint kai kas mano, kad geležinkelio susisiekimui jau ateina paskutinė valandė. Taip tvirtinti dar būtų per ankstyva, bet ir neabejotina, kad keleiviai, ypač turistai traukiniais naudojami vis rečiau. Pvz., pernai geležinkelius pasirinko tik apie 17% vykstančių atostogoms amerikiečių. Traukiniai — žymiai mažiau pavojų nešanti ir didesnius patogumus keleiviams pasiūlantį transporto priemonė kovoja už savo būvį. Tiesa, nepunktualumo požiūriu Amerikos geležinkeliai turės nusileisti Vokietijai. Jie dar negali prilygti tokiame Ispanijos "Talgo" moderniškiausia pasauly traukiniui, su vėsinimo įrengimais, prabanga ir 120 m. per val. greičiu, bet niekas neužginčys, kad JAV bendrovės siekia kuo didesnio keleivių patogumo. Jei gali kam ir nepatikti Amerikos keleivinių traukinių panašumas į autobusus (coach tipo vagonuose), tačiau šiaip brangiai sumokėję keleiviai ras ne tik patogiai įrengtus kambarius, barus traukiniuose, bet net kino teatrų ir stiklų padengtus vagonus važdų stebėjimui. Darc pažanga ir jų greitis. Garu varomų traukinių greitis pasiekdavo 72 m. per val., elektriniai išvysto ligi 70 m. greitį, o Dieselio lokomotyvai gali jau pasiekti 86 m. per val. greitį. Kovą už pasitikėjimą vyksta toliau ir kyla tik klausimas, kaip ilgai truks pažanga ir kada geležinkeliai tetarnaus tik prekių pervežimui.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Kas privalo pareikšti savo mokescius? Visi JAV piliečiai, nepiliečiai ir nepilnamečiai, kurie 1952 m. yra gavę brutto (be atskaitymų) 600 ir daugiau dol. Jei kas yra uždirbęs mažiau kaip 600 dol. ir yra mokėjęs asmenų pajamų mokesčius, privalo taip pat deklaruoti ir savo sumokėtą mokesčių sumą turės gauti atgal. Kas yra gavęs pajamų mažiau kaip 5000 dol., gali mokesčių

Atgal į Vokietiją

VOKIETIJA LABAI PASIKEITUS. — CIGARETĖS TEBĖRA PASTOVI VALIUTA. — LIETUVIŲ VARGAI IR SKAUTO GERI DARBELIAI. — GARSIOJI ULMO KATEDRA. — KARIUI GEROS SĄLYGOS EUROPA PAMATYTI. — SUSITIKIMAS PO 4 METŲ.

VYT. KAMENTAVICIUS

Jau daugiau kaip trys mėnesiai, kada palikau Clevelandą, išvykau į Vokietiją. Kariuomenės šventė dar švenčiau Brooklynne, kur kalbėjo gen. Plechavičius, o meninę programą išpildė šaukus Clevelando "Ažuolai". Sužavėjo visus!!! Jaučiausi labai išdidžiai, nes ir aš, mat, clevelandietis...

Paskutinį žvilgsnį į Laisvės Statulą, esančią priešais New Yorko uostą, mačiau lapkričio 29 dieną, stovėdamas ant "Gen. S. D. Sturgis" denio. Vėl plaukiau atgal...

Už kelių dienų patekome į didžiulę audrą (kaip paprastai kiekvienos kelionės metu), ir per denio turėklus "žavėjomes" vandeniu...

Kelionė truko gana ilgai ir tik 11 dienos vakare — tas buvo gruodžio 10 dieną — pajutau po kojomis vokišką žemę. Iš

pareiškimui panaudoti blankus, vad. Formą 1040-A, o per 1952 m. uždirbė daugiau kaip 5000 dol. būtinai pildo Formą 1040. Jei dirbo tik vyrai ar žmona, t. y. vienas jų, formą pasirašyti privalo abu. Pereitų metų mokesčiai pareiškiamą ne vėliau, kaip ligi kovo mėn. 15 d.

Ar daug liuksusinių prekių pirkėjų?

Dabar manoma, kad Amerikoje 75% gyventojų galima laikyti vidutine klase. Jai jau imama įsigyti tokias prekes, kurios anksčiau buvo laikomos liuksuso, prabangos dalykais. Pvz. naminių kino aparatų, darsi vis rečiau. Pvz., pernai geležinkelius pasirinko tik apie 17% vykstančių atostogoms amerikiečių. Traukiniai — žymiai mažiau pavojų nešanti ir didesnius patogumus keleiviams pasiūlantį transporto priemonė kovoja už savo būvį. Tiesa, nepunktualumo požiūriu Amerikos geležinkeliai turės nusileisti Vokietijai. Jie dar negali prilygti tokiame Ispanijos "Talgo" moderniškiausia pasauly traukiniui, su vėsinimo įrengimais, prabanga ir 120 m. per val. greičiu, bet niekas neužginčys, kad JAV bendrovės siekia kuo didesnio keleivių patogumo. Jei gali kam ir nepatikti Amerikos keleivinių traukinių panašumas į autobusus (coach tipo vagonuose), tačiau šiaip brangiai sumokėję keleiviai ras ne tik patogiai įrengtus kambarius, barus traukiniuose, bet net kino teatrų ir stiklų padengtus vagonus važdų stebėjimui. Darc pažanga ir jų greitis. Garu varomų traukinių greitis pasiekdavo 72 m. per val., elektriniai išvysto ligi 70 m. greitį, o Dieselio lokomotyvai gali jau pasiekti 86 m. per val. greitį. Kovą už pasitikėjimą vyksta toliau ir kyla tik klausimas, kaip ilgai truks pažanga ir kada geležinkeliai tetarnaus tik prekių pervežimui.

Kurių automobilių daugiau parduodama?

Daugiausia "Trijų Didžiųjų" gamybos. Pirmoje eilėje eina General Motors gaminiai su daugiau kaip 40%. Toliau seka Chryslerio grupė per 22% ir Fordas per 20%.

Kiek kaštuoja operos išlaikymas?

New Yorke esančios Metropolitan operos išlaikymas ne lengvas, nes prieš porą savaitių paskelbtas JAV ir Kanados gyventojams naujas piniginis įėjus surinkti operai pusantro mil. dol. Tai jau šeštasis kreipimasis į gyventojus ir per pirmąjį, 1932 m., buvo prašoma tik 300,000 dol. Reikia atminti, kad daugiausia lėšų reikalauja ne tik operų pastatymai, algos, bet ir numatomas operos patalpų praplatinimas.

Kiek pajamų turės krašto ūkininkas?

Krašto ūkių mechanizacijos, modernizacijos ir pažangaus ūkininkavimo dėka, šiais metais ūkininkai, numatoma, turės 33 bil. dol. pajamų.

Ar daug JAV vengiančių stoti į kariuomenę?

Jei Kentucky valst. panašius vyrukų priskaiciuota ligi 30,000, laikoma, kad po tiek pat būtų ir kitose valstybėse.

Parengė V. Al.

Buvau kelis kartus nuvažiavęs į netoliese esantį Augsburgą, kur turėjau vienos šeimos adresą. Susipažinau ir su kitais. Gaila vargstančių žmonių. Labai daug vargo jie pakelia...

Mes turime labai gerą pulko kapelioną, kuriam papasakojau apie lietuvių tremtinių vargus ir jis pažadėjo visakeriopą pagalbą. Kartą nuvežiau į Augsburgą vaikams žaislų, jo parūpintų. Pereitą savaitę vėl gavau siuntinį žaislų, kuriuos paštu pasiunčiau, o dabar gavau maisto. Bando atlikti gerąjį darbą, kaip skautui pridera. Mat, jaugiuosi Clevelando skauto atstovu, vienišu skauto. Kiek gailiu — stengsiuosi tiems lietuviams padėti.

Patsai Ulmo miestas labai įdomus. Tai labai labai senas miestas, garsus visame pasaulyje savo Muensterio katedra, kuri buvo pradėta statyti dar 1377 metais ir baigta 1890 m. Vėliau, II-jo pasaulinio karo bombų apgadinta, bet vėl atremontuota, savo 161 m. aukščio bokštu išdidžiai žvelgianti virš Ulmo pastatų, dar senesnių nei pati katedra. Pasinaudodamas gražiu oru ir geru matomumu, aną sekmdienį lipau į patį bokšto viršų. Teko lipi 768 laiptus, o tiek pat ir nulipti! Sakoma, kad la-

bai aiškia dieną galima matyti gražiuosius Alpių kalnus, bet tą dieną matomumas nebuvo toks geras.

Amerikiečių kariai, kiek galėdami, atostogų metu keliauja po įvairius Europos kraštus. Tam sudarytos labai palankios sąlygos. Žadu ir aš pakeliauti, daugiau pasaulio pamatyti, jei tik sąlygos leis.

Labai įdomiai kartais atsitinka. Štai aš patekau į tą patį pulką, kuriame mano buvęs klasės draugas Algimantas Dulksnys, iš Chicagos, savo tarnybą atlieka. Su juo išsiskyrėme 1949 metų pradžioje, kada abu buvom pasirodę į JAV keliauti. Ir nuo to laiko nesimatėm. Dabar, abu uniformą vilkėdami, esame tame pačiame mieste. Gaila, kad jo tarnyba baigias ir vėl mane vieną paliks.

DIRVĄ UŽSISAKYTI

galima ir šiandien, nėra reikalo

laukti nei metų, nei mėnesio pabalgos!

for Valentine's Day Jūsų balius svečiai pageidauja Coke

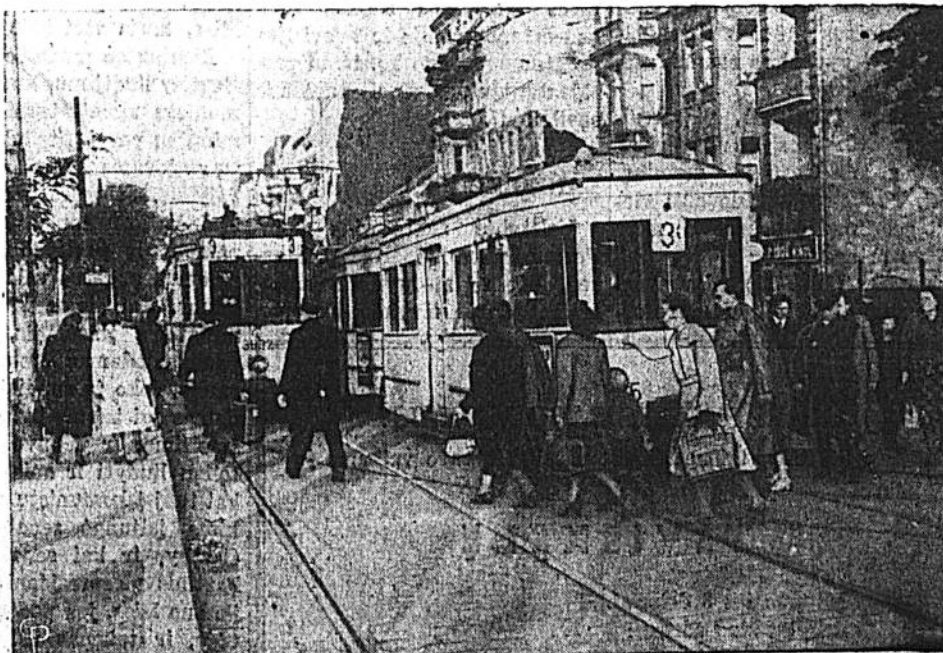
Jūsų svečiai — jauni ar ne — tikrai pamėgs ledų šautumo Coke. Jo nepalyginamas skonis pakelia balius nuotaiką... pratęsia linksmybę. Taip pat atsiminkit, kad ledų šautumo Coke buteliuose lengvai patarnaujama.

Pirkite su dėže ar kartonu Valentino Dienai.

BOTTLED UNDER AUTHORITY OF THE COCA-COLA COMPANY BY CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY

"Coke" is a registered trademark. © 1953, THE COCA-COLA COMPANY

Vaidzai iš Rytų Berlyno, kur ant Rytų — Vakaru sienos keleiviai turi persėsti į naujus gatvėkarius ir iš naujo užsimokėti už kelionę. Dabar tie susikirtimo keliai yra virtę naujais bėgliais keliais iš komunistinio teroro į Vakarus.

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPIUS

KĄ VEIKĖ KITI BUVĘ PREZIDENTAI

Nuo 1789 metų, kai Jurgis Washington užėmė pirmutinio Amerikos naujos respublikos prezidento pareigas, iš 32 prezidentų (neskaitant Eisenhowerio), 24 išėjo iš savo tarnybų gyvi. Kadangi kiekvienas turėjo kitas profesijas ir užsiėmimus, jose ir baigė savo gyvenimą.

Truman (1945-51 — šios skaitinės pažymės prezidentavimo laikotarpį) neturėjo jokios profesijos, grįžo į savo mažą Independence miestelį, Missouri valstybėje, kur ir leis laiką. Yra sumanymų leisti buvusiems prezidentams dalyvauti senatė be sprendžiamo balso, bet tai tik mintys, kurios greičiausiai nebus įkūnytos.

Truman rašo savo atsiminimus, už kuriuos, sakoma, knygų leidyklos jam siūlo apie \$500,000. **Roosevelto** (1933-45) mirtis 1945 metais padarė galimybę vice prezidentui Truman tapti prezidentu ir jis išstarnavo 8 metus be trijų mėnesių.

Einant į praeitį, **Hoover** (1929-33), garsus mineralinių žaliavų inžinierius, dar gyvas, virš 80 metų amžiaus, gyvena iš savo turimų turtų, dalyvauja viešame gyvenime kiek sveikata leidžia. Parašė tris dideles knygas savo atsiminimų.

Coolidge (1923-29), buvęs viceprezidentas kaip Truman, prezidentui Harding mirus (1921-23), išbėgė po terminą ir tarnavęs vieną savo terminą, grįžo į Mass. ir iki mirties vertėsi advokatura.

Wilson (1913-21) trumpą laiką užsiėmė advokatura, bet jo sveikata buvo pakirsta, ir jis mirė pagyvenęs nepilnus porą metų.

Taft (1909-13), nenorėjo daugiau advokatauti, sako, nenorėdamas susidurti teismuose su teisėjais kuriuos jis pats kaip prezidentas buvo paskyręs; buvo pakviestas teisių profesorium Yale universitete; 1921 paskirtas Vyr. ausių Augščiausiojo Teismo teisėju; mirė 1930 metais. Jis rėmė Tautų Sąjungą, kai kiti respublikonai ją neigė.

Teodoras Roosevelt (1901-09), viceprezidentas, po prez. McKinley nužudymo, baigė jo terminą ir išrinktas dar vienam terminui. Baigęs tarnybą atliko kelias žvėrių medžioklės ekspedicijas Afrikoje. Jis turėjo progą (lapk. 4, 1918) plačioje minioje, New York'e, pareikšti savo balsą už Lietuvą, ragindamas U.S. vyriausybę remti Lietuvos nepriklausomybę.

Harrison (1889-93) užsiėmė paskaitomis ir rašė žurnalams straipsnius.

Cleveland (tarnavo du paskirus terminus: 1885-89 ir 1893-97) baigė gyvenimą ramiai, nieko neveikdamas.

Arthur (1881-85), viceprezidentas, tik išbaigė nužudyto prezidento Garfield terminą. New York'e stėjo vadovauti vienei geležinkelio bendrovei, mirė po 29 mėnesių.

Hayes (1877-81) darbavosi pravedimui kalėjimuose reformų ir veikė labdaros organizacijose.

Grant (1869-77), garsus pilietinio karo generolas-laimėtojas, tris metus keliavo po pasaulį, grįžęs sukišo ką turėjo į savo sūnaus biznį, ir liko plikas kai tas biznis nepavyko. Rašė savo atsiminimus, bet mirė nesulaukęs jų išspausdinimo.

Johnson (1865-69), viceprezidentas, baigė tik nužudyto Lincoln terminą, kandidavo ir išrinktas į senatą, siūvėjo amatu jau neužsiėmė.

Buchanan (1857-61), buvęs paprastas kareivis, laiką praleido taip sau, rašydamas savo biografinę ir atsiminimus.

Pierce (1853-57) išgyveno 12 metų girtaudamas, ir dažnai buvo išmestas iš karciamos, nežinūnt buvusio prezidento titulo...

Fillmore (1850-53) viceprezidentas, baigė prezidento Taylor terminą. Apkeliavęs įvairias šalis, grįžęs vėl kandidavo į prezidentus, bet laimėjo Buchanan.

Polk (1845-49), nieko neparašęs mirė po keturių mėnesių.

Tyler (1841-45), viceprezidentas, baigė tik W. H. Harrison'o terminą, kuris mirė po mėnesio laiko, persišalęs inauguracijos parodo metu. Ilgai gyveno savo dideliame ūkyje.

Van Buren (1837-41) taip pat ilgai gyveno rašydamas savo atsiminimus.

Jackson (1829-37), generolas kariuotėje, fiziškai nusilpęs, kelis metus pragyveno savo ūkyje nieko neveikdamas.

John Quincy Adams (John Adams sūnus: 1825-29) baigęs prezidentavęs, išrinktas į kongresą, tarnavo aštuonis terminus, ir mirė nuo širdies smūgio kongresė, posėdžio metu, 1848 metais.

Keturi ankstyvesni prezidentai išėjo iš tarnybos veik bankrutę. **James Monroe** (1817-25), nemokėdamas galus su galais sudurti, likęs privačiu piliečiu, buvo tik vienas žingsnis nuo ubagavimo. Keletą metų gyveno, vien slapstydamasis nuo savo kreditorių.

James Madison (1809-17) taip atsidavusiais gelbėjo ir rėmė savo gimines, kad išėjęs iš prezidento liko tuščiais kišenais. Nors buvo didelis dvarininkas, nepajėgė atsigręžti iš bėdų, į kurias jį giminės įvarė.

Pirmieji trys, **Jurgis Washington**, **John Adams** ir **Thomas Jefferson**, dienas baigė savo dideliuose dvaruose, be rūpestio.

Vienas liūdny dalykų buvo tai Truman'o vienturtės dukters nepasisekimas išleisti už vyro tėvo prezidentavimo metu. Kiti prezidentai savo sūnus ir dukteris apvedindavo didelėmis iškilėmis Baltuosiuose Rūmuose. **Margareta Truman** dabar turės laisvesnes rankas savo koncertams, radijo ir televizijos programoms, nuo ko, tėvui prezidentaujant, dažnai turėdavo susilaikyti.

LANKO EUROPA

Valstybės sekretorius **John Foster Dulles** ir **Harold E. Stassen**, bendro apsigynimo administratorius, išvyko Europon

Vokiečiai pagerbė lietuvių skauto atminimą

"Skautų Aidas" praneša, kad vakarop visa draugovė prie kapareitų metų pabaigoje Atgailos ir Maldos Dieną, kada vokiečių papročiu lankomi ir puošiami artimųjų kapai, Hanau kapinėse vokiečių skautai aplankė a.a. vyresn. sktn. Miko Kučio kapą ir pagerbė velionio atmintį. Kapas buvo padengtas Speerflug draugovės vėliava, o tos draugovės skautai visą dieną stovėjo garbės sargyboje.

sausio 30 d. Jie ten prabūs keilios dienos, surinks informaciją apie būtiniausias reikalus. Jie lanko Prancūziją, Italiją, Britaniją, Vakarų Vokietiją, Luksemburgą, Olandiją, Daniją ir Belgiją.

Jie išsiųsti Eisenhower'io, susirūpinus dėl kylančių nesutarimų Vakarų Europoje, kurie graso suardyti vakariečių vieningumą ir apsigynimo pasiruošimus.

Ta kelionė taip pat nuspręsus buvusio prezidento Truman'o pasiūlytos \$7,600,000,000 sumos skirstymą, ką jis įrašė biudžeto projekte, draugingoms valstybėms paremti. Tą sumą norima mažinti, nes kitos valstybės Amerikai sako, mes norim prekiauti, ne pašalpos laukti. Olandija padėjo jūsi už teiktą parą, pareiškė, galės jau pati savarankiai gyventi.

PASKYRĖ \$200,000

Kongresas paskyrė \$200,000 sumą — dvigubai daugiau negu pernai — senatoriui McCarthy toliau tyrinėti jo pradėtą komunistinės ir kitokių priešvalstybinių galvų veiklą Amerikoje. Nežiūrint visų pastangų tuos tyrinėjimus sulaukyti, kongresas pirmiausia tam tikslui pinigų paskyrė. Bus tyrinėjama ir komunistinė įtaka Amerikos mokyklose, kuri labai išplitusi.

UN ambasadorius Lodge įsakė Federaliam Investigation Biurui surinkti visus duomenis apie Amerikos piliečius tarnautojus UN organizacijoje. Komunistuojantieji, kiek jie bus sukti, bus iš vietų šalinami.

UNIFORMŲ TALKA

Vyresn. sktn. M. Jurks'o iniciatyva Chicago skautininkai nutarė sudaryti fondą, kurio lėšomis norima aprūpinti skautiškomis uniformomis "Aušros" tunto Diepholze, Vokietijoje, skautus-tes. Šis tuntas pastaroju laiku daug kartų puikiai atstovavo Lietuvos skautiją Vakarų Europoje.

PAS CICERO SKAUTUS

Cicero, Ill., lietuvių skautų L. K. Mindaugo draugovė įsiregistravo Boy Scouts of America organizacijoje ir gavo 339 eilės numerį. Draugovė aktyviai dalyvaus Bou Scout Week iškilinėse, per kurias amerikiečiai skautai atžymės savo organizacijos 43-jų metų sukaktį.

Remington pripažintas veiks komunistų studentų tarpe Dartmouth kolegijoje, dalyvavęs komunistų slaptuose susirinkimuose, jau kai buvo valdžios tarnyboje, ir būnant Karo Produkcijos Taryboje išdavinėjo Sovietams Amerikos valdžios paslaptis. Jo byla lygiai tokia, kaip kito augsto pareigūno — Alger Hiss, kuris sėdi kalėjime.

Remington pakliuvo Elizabeth Bentley liudijimu, kuri buvo komunistų agentu-tarpininku. Remington per ją įteikdavo Sovietų atstovams Amerikoje slaptus dalykus. Ji prieš kelis metus, sąžinės graužiamo, komunistus pametė, ir pasiryžo išduoti jai žinomus augstus valdžios pareigūnus. Kai pirmą kartą į Remington'ą įtarė, jis, išsisukęs, pasinaudodamas įstatymų apsauga, šoko ją sunaikinti, iškeldamas jai teismę bylą už jo apšmeižimą. Ir ji buvo išgąsdinta toliau liudyti ir apie kitus. Tik kai tuoj į komunistų veiklos sekimą įsijungė senatorius Mac Carthy, ir kai senatorius, dabartinis viceprezidentas Nixon, įkalino Hiss, jos padėtis palengvėjo, ir teismas vėl atnaujino Remington'o tardymą. Buvo įrodyta melavus teismui. Tokiu būdu jis pripažintas kaltu ir laukia 10 metų kalėjimo.

Vakarop visa draugovė prie kapareitų metų pabaigoje Atgailos ir Maldos Dieną, kada vokiečių papročiu lankomi ir puošiami artimųjų kapai, Hanau kapinėse vokiečių skautai aplankė a.a. vyresn. sktn. Miko Kučio kapą ir pagerbė velionio atmintį. Kapas buvo padengtas Speerflug draugovės vėliava, o tos draugovės skautai visą dieną stovėjo garbės sargyboje.

Šis įspūdingas mirusiojo lietuvių skautininko pagerbimas Hanau lietuviams padarė malonų įspūdį, o taip sutraukė daug vokiečių visuomenės. Hanau Speerflug vokiečių skautų draugovė reiskia daug simpatijų lietuvių skautams. Jų bendradarbiavimas su lietuvių skautais užsimezgė 1949 m., kada velionis vyresn. sktn. M. Kukutis buvo dar gyvas ir vadovavo Hanau lietuvių stovyklos Geležinio Vilko tuntui. Po tuntininko mirties dėl greitos emigracijos ir užjūris tuntas likvidavosi, o žymi turto dalis buvo padovanota Speerflug draugovei. Ir dabar kiekvieną lietuvių malonai nutebina Speerflug draugovės būkle iškilmingai kabantis Lietuvos Vytis, o ant stalo padėti lietuviškų žurnalų komplektai.

Hanau mieste jau seniai nėra lietuviško skautų vieneto. Vienas iš Geležinio Vilko tunto palikonių — V. Damjonaitis, įstojo Speerflug draugovėn. Jis dabar vokiečių jaunimui, kuriam ilgai buvo neleidžiama skautauti, perduoda tikrosios — iš Lietuvos atsiųstos skautybės dvasią.

Nepaprastos dovanos skautams Chicago Lituanicos tunte tarp vietinių vyksta skautiškosios pažangumo varžybos. Tuntuo vadija nutarė kiekvieno vieneto geriausiam skautui, kuris savo vienete per varžybas surinks daugiausia taškų, apmokyti šios vasaros stovyklavimo išlaidas.

NEPAPRASTOS DOVANOS SKAUTAMS

Chicago Lituanicos tunte tarp vietinių vyksta skautiškosios pažangumo varžybos. Tuntuo vadija nutarė kiekvieno vieneto geriausiam skautui, kuris savo vienete per varžybas surinks daugiausia taškų, apmokyti šios vasaros stovyklavimo išlaidas.

UNIFORMŲ TALKA

Vyresn. sktn. M. Jurks'o iniciatyva Chicago skautininkai nutarė sudaryti fondą, kurio lėšomis norima aprūpinti skautiškomis uniformomis "Aušros" tunto Diepholze, Vokietijoje, skautus-tes. Šis tuntas pastaroju laiku daug kartų puikiai atstovavo Lietuvos skautiją Vakarų Europoje.

PAS CICERO SKAUTUS

Cicero, Ill., lietuvių skautų L. K. Mindaugo draugovė įsiregistravo Boy Scouts of America organizacijoje ir gavo 339 eilės numerį. Draugovė aktyviai dalyvaus Bou Scout Week iškilinėse, per kurias amerikiečiai skautai atžymės savo organizacijos 43-jų metų sukaktį.

VILNIUS TARP AUDRŲ

Vilnius tarp audrų, vilniečio rašytojo Jeronimo Cienos knyga, arti 500 psl., iliustruota mūsų dailininkų darbų reprodukcijomis, V. Augustino fotonuotraukomis, dokumentuota statistikos duomenimis, reikšmingiausių įvykių aprašymais, šimtais pavardžių, susijusių su Vilniaus krašto lietuvių kovomis, laimėjimais ir pralaimėjimais.

Vilnius tarp audrų — štai Vilniaus krašto lietuvių kančia ir kova lenkų okupacijos (1919-1939) būvyje, taipgi nepaprastas žiaurumas ir didelė kūrybos valia Lietuvos Respublikai ir Vilniui sugrįžus.

Autorius ir leidėjas visus tautiečius, besisielojančius Vilniaus praeitimi ir ateitimi, kviečia į talką.

Knygos kaina 5 doleriai.

Būkite šios knygos garbės prenumeratoriai ir tuos mums padėsime išleisti šią knygą.

Užsakiusių knygą iki vasario 28 d. pavardės bus paskelbtos garbės prenumeratorių sąrašas knygoje.

Užsakymus ir pinigų siųskite vienu iš šių adresų: TERRA, 748 W. 33 St. Chicago 16, Ill.

J. Cienas, 3421 — X — St., Omaha 7, Nebr.

A. Dundulis, 2428 S. Lawndale Ave., Chicago 28, Ill.

Visi Vilniaus Sąjungos skyriai kviečiami prisidėti prie šio darbo.

Autorius ir leidėjas

Mindaugėnai ne tik stengiasi gražiai reprezentuotiis svetimtaučių tarpe, tačiau uoliai dirba ir savo vienete. Daugumas paugusių skautų lanko skiltininkų kursus.

PAREIGAI PIRMOJ VIETOJ

Jau pasirodė 1953 m. pirmasis "Skautų Aido" Nr. Jame yra paminėta Lietuvos Skautų S-gos šefo a.a. Antano Smetonos mirties sukaktis ir įdėtas jo portretas skautiškoje uniformoje. Atžymima Klaipėdos atvadavių sukaktis. Labai daug įdomių rašinių.

PAMATYKIM "TAMSA VIDUDIENI"

Prieš keletą metų į lietuvių kalbą, net dviejų vertėjų išversta, garsioji A. Koestlerio knyga "Darkness at noon" ("Tamsa vidudienį") prieš porą metų S. Kingsley panaudota teatro dramai, kuri didžiausiu pasisekimu statyta New York'e ir kitur ir yra gavusi New York Dramos Kritikų premiją. Nuo sausio 28 d. šioji, viena labiausiai antikomunistinių dramų, pastatyta Clevelando vietos teatre (Playhouse, Euclid g. šalia 79 g.) ir bus vaidinama ligi vasario 15 d. Dramoje pavaizduojama rusų intelektualų, idealisto Rubašovo kančios sovietinės policijos tardymo kambaryuose, jo pergyvenimai kalėjime. Drama daro stiprų įspūdį, gerai pastatyta paties teatro direktoriaus Fr. McConnell ir vyr. Rubašovo vaidmenį pasirodo William Swetland.

Šių dienų antikomunistinėje kovoje panašių veiklų pasirodymų, amerikiečių scenose labai sveikintinas. Tiek pernai įspūdingai pastatyti Menotti opera "Konsulas", tiek dabar einanti drama parodo vietos teatro pajėgumą. Be to, ji įgalina susipažinti su amerikiečių dramaturgų laimėjimais.

"Tamsa vidudienį", patraukia žiūrovą savo gyvu veiksmu, įtampa, intriga, šviesos efektais, retai stipriai kalėjimo pavaizdavimu. Ji įdomi ir prieinama ir naujiesiems ateiviams.

Mus prašo pranešti, kad šeštadienį, vasario 7 d. 2 val. drama statoma ir po piet (visų vietų kaina — 1.35 dol.), o šiaip spektakliai kasdien, be pirmadienį, pradedami 8:30 val., o antradienį 7:30 val.

Visoms vietoms viena kaina — 2 dol. (a)

KAS UŽSISAKE DIRVĄ — TAS NESIGAILEJO!

VILNIUS TARP AUDRŲ

Vilnius tarp audrų, vilniečio rašytojo Jeronimo Cienos knyga, arti 500 psl., iliustruota mūsų dailininkų darbų reprodukcijomis, V. Augustino fotonuotraukomis, dokumentuota statistikos duomenimis, reikšmingiausių įvykių aprašymais, šimtais pavardžių, susijusių su Vilniaus krašto lietuvių kovomis, laimėjimais ir pralaimėjimais.

Vilnius tarp audrų — štai Vilniaus krašto lietuvių kančia ir kova lenkų okupacijos (1919-1939) būvyje, taipgi nepaprastas žiaurumas ir didelė kūrybos valia Lietuvos Respublikai ir Vilniui sugrįžus.

Autorius ir leidėjas visus tautiečius, besisielojančius Vilniaus praeitimi ir ateitimi, kviečia į talką.

Knygos kaina 5 doleriai.

Būkite šios knygos garbės prenumeratoriai ir tuos mums padėsime išleisti šią knygą.

Užsakiusių knygą iki vasario 28 d. pavardės bus paskelbtos garbės prenumeratorių sąrašas knygoje.

Užsakymus ir pinigų siųskite vienu iš šių adresų: TERRA, 748 W. 33 St. Chicago 16, Ill.

J. Cienas, 3421 — X — St., Omaha 7, Nebr.

A. Dundulis, 2428 S. Lawndale Ave., Chicago 28, Ill.

Visi Vilniaus Sąjungos skyriai kviečiami prisidėti prie šio darbo.

Autorius ir leidėjas

Draudimu reikalu

K. KARECKA

Daug kalbama, daug girdima apie draudimus. Amerika draudimų kraštas — čia apie 100 milijonų apsidraudusiųjų. Ypačingai paskutinį dešimtmetį, kaip pačių apsidraudusiųjų skaičius, taip ir į draudimus investuojamos sumos smarkiai kasmet augo ir tebeauga kol 1952 m. gale pasiekė 270 milijardų ar bilionų dolerių. Su šiomis investacijomis jokia kita sritis Amerikos ekonominiame gyvenime negali susilyginti. Mums naujai atvykusiems sudaro nemažą galvosūkio — draustis ar nesidrausti, ir jei draustis — tai kur ir kaip. Aišku, pinigai sunkiai uždirbamas ir kiekvieno rūpestis jį sunaudoti kuo tiksliausiai ir naudingiausiai. Aš norėčiau patiekti keletą informacijų bendrais bruožais, kaip apie draudimo Kompanijas, taip ir apie patį draudimo tikslą ir jo rūšis.

DRAUDIMO KOMPANIJOS

Jos visos randasi griežto valdžios kontrolėje. Nė viena draudimo polisų serija negali būti išleista be draudimo komisaro (Insurance Commissioner) žinios ir aprobatos. Įstatymais aptarti nuostatai turi būti įrašyti polisuose, pažymint net kurio vietoj ir kurio didumo šriftu.

Polisas tai yra kontraktas, įpareigojantis Kompaniją išpildyti kas jame surašyta apsidraudusiojo naudai bei teisės jį nutraukti, ar nuo jo atsiskirti iš Kompanijos pusės. Tuo tarpu, kaip apsidraudusiam statomas vienintelis reikalavimas to kontraktų išlaikymui, kad jis mokėtų priimtus ir sutiktus įnašus. Bet jis gali visados nuo jo atsiskirti nutraukdamas mokėjimus ir jei yra mokėjęs keletą metų turi teisę į 3 pasitvarkymus: 1) atsiimti tam tikrą pinigų sumą (cash); 2) palikti įmokėtus pinigus, bet daugiau nemokėti, ir gauti iš Kompanijos naujai surašytą polisą, kad jis lieka apdraustas visam gyvenimui sumokėtų pinigų sumai (ar net didesnei). Šis pasitvarkymas vadinamas "paid-up Insurance". Ir 3): palikti įmokėtus pinigus ir skaitytis apdraustas pradinei apdraudus sumai per tam tikrą metų skaičių (10, 12, 15 ir t.t.). Tas pasitvarkymas vadinamas "Extended Term Insurance".

Daugumoj Kompanijos dabar yra "Mutual", tai yra savitarpinio, kooperatyvinio pobūdžio Kompanijos. Maža tėra Kompanijų, kur būtų "Stockholder". Todėl, be pagrindo dažnai girdimas užmetimas, kad tos draudimo Kompanijos tik tunka ir milijonus krauna. Faktiniai jos tik administruoja iš apsidraudusiųjų surinktus įnašus, rūpinasi jų investacijomis, iš kur plaukia dividendai apsidraudusiems. Pavyzdžiui, "Mutual Life Insurance Co. of New York" yra surinkusi iš apsidraudusiųjų 6 milijardus, o išmokėjusi 7 milijardus. Vadinasi, 1 milijardas viršaus yra buvęs išmokėtas iš dividendų. Jei Kompanijos skelbia savo balansus milijardais, tai nereiškia, kad jie joms ir priklauso. Tie milijardai yra apsidraudusiųjų žmonių įnašai ir jie grįš jiems atgal, arba jų palikimams.

DRAUDIMŲ PLANAI

Kiekviena Kompanija stengiasi patiekti, kiek galima daugiau ir geriau pritaikytų planų įvairiems žmonių reikavimams. Galima rasti pradedant 10 m. mokėjimo planų ir baigiant viso amžiaus mokėjimu. Juo ilgesnis planas — juo mažesnis mokėjimas. Yra patiekia-

mi net specialūs pensijomis iki gyvos galvos apsirūpinimo planai iš tų sutaupytų ir sumokėtų pinigų per draudimo laikotarpį, jei apsidraudęs išliks gyvas ir jo apdraudus neteks išmokėti jo palikonims.

Tokiu būdu, kiekvienas gyvybės draudimas ir bet kuris planas teikia apsidraudusiam keleto rūšies naudos ir garantiją:

1) Apsidraudęs apsaugoja savo šeimą, savo artimuosius nuo sunkios finansinės naštės, išituks jį mirčiai dėl ligos, ar nelaimingo atsitikimo. Ir dar daugiau. Jo draudimui sumokėti pinigai gali grįžti jo palikonims pasidauinę 10, 20, ar net 100 kartų, kadangi jam įmokėjus jau nors \$10.00, nelaimė išituks, Kompanija išmoka apdraudus sumą, t. y. 1.000, 2.000, 5.000 ar dar daugiau.

2) Apdraudęs pasiruošia senatvei. Jis pradeda taupyti iš anksto ir reguliariai. Išgyvenęs apsidraudimo laikotarpį, jis su džiaugsmu konstatuoja nepastebimai sutaupytą stamboką sumą, kurią jis gali pasiimti arba palikti Kompanijai prašant mokėti kiek išėina pensijos kas mėnesį iki gyvos galvos, ar per tam tikrą metų skaičių. Tas laiškininkas, kuris atnešinėja kas mėnesinį čekį ir bėsis į jo duris bus tikriausiai laukiausias svečias jo senatvės dienose.

3) Apsidraudęs gali sunaudoti per eilę metų dėtus taupmenas į draudimą savo vaikų išmokslinimui, ar šiaip kuriam kitam ypatingam reikalui.

TAUPMENOS BANKE IR DRAUDIME

Tas, kuris sako — aš geriau dėsiu į banką — turi būti aiškiaregis, kad jam nieko neatsitiks ir kad jis turės tiek laiko, kiek nematęs, savo planams įvykdyti. Tas tinka jam ir tuo atveju, jeigu jis tegalvoja tik apie save ir nesvarbu kas bus po jo. Bet bankas savo keliu, o draudimas savo. Vienas kito negali nei pakeisti, nei pavaduoti. Bankas žada ką padėjai, o draudimas — ką numėtai padėti, nors per 20 ar 30 metų, bet nespaėjai. Draudimas garantuoja palikimą jau draudimą surašant. Draudimas yra geležinė kasa, teikianti saugumą šeimai už reguliarius metamus smulkius skatikus, o bankas yra kasa kasdieniniams žmogaus reikalams.

AR SAUGU IR KOKIA VALDŽIOS PAZIORA

Didesnės ir žinomesnės draudimo Kompanijos Amerikoje jau veikia be pertraukos virš 100 metų. Nei 1930 m. depresija, bei kiti sunkumai jų nepalaužė. Kada depresijos laikais daugelis bankų pražudė žmonių indėlius, tai tos didžiosios draudimo Kompanijos tik gelbėjo žmones iš bėdos, sugrąžindamos jų taupmenas taip reikalingas išsilikymui ant vandens. Valdžia tiesiog skatina draudimus, atsisakydama nuo bet kurių mokesčių toms draudimo sumoms, kurios yra Kompanijos išmokamos ar tai pensijų pavidale, ar tai kaip vienkartinės sumos palikonims. Be to, daromos lengvatos ir apskaičiuojant pajamų mokesčius, leidžiant atskačiuoti iki tam tikros sumos mokamas premijas už draudimą.

Aš čia paliečiau svarbiausius gyvybės draudimų, kaip pagrindą visokių kitų draudimų.

Kitą kartą, jei sąlygos ir aplinkybės leis, apie sveikatos draudimą.

AR RŪPINATĖS SAVO VAIKAIS?

Jei taip, tai nedelsiant užsakykit savo vaikams jų laikraštį

TĖVIŠKĖLĖ

Metams tik 3 doleriai.

Rašykite šiuo adresu:

Tėviškėlė,
2313 West 91 St.,
Chicago 20, Ill.

Clevelande ir apylinkėse

LIETUVOS SVENTES MINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 35 metų sukakties šventė Clevelande minima vasario 15 d. šia programa: 10 val. abiejose lietuvių bažnyčiose pamaldos Lietuvos laisvės intencijai, šv. Jurgio bažnyčioje pamokslą pasakys kun. dr. K. Širvaitis. 4 val. Cathedral Latin School salė 2056 E. 107 gatvė (važiuoti Euclid gatve) iškilmingas aktas. Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas iš New Yorko. Taip pat laukiami ir Kongreso atstovai. Meninę dalį atliks solistė J. Krištolaitytė-Daugelienė, pianistė B. Smetonienė. Lietuvos laisvės kovai bus renkamos aukos. Minėjimą rengia Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus sudaryta komisija, kuri kviečia lietuvių visuomenę gausiai atsilankyti.

SVENTES MINĖJIMAS PER RADIJĄ

Lietuvių Bendruomenės apylinkė Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą vasario 13 d. 7 val. rengia per lietuvių radijo valandą. Bus kalba, žuvusių ir mirusių už tautos laisvę pagerbimas ir speciali meninė programa.

SKAUTAI MINĖ VASARIO 16

Skautų tuntas Neringa ir Skautų Vietininkija Clevelande, vasario 22 d. 4 val. Lietuvių salėje, rengia Vasario šešioliktosios minėjimą, su atitinkama programa, visam lietuviškajam jaunimui. Kviečiami visi clevelandiečiai, su savo jaunimu, į minėjimą atsilankyti.

TEISININKŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvių Teisininkų Draugijos Clevelando skyriaus narių visuotinis metinis susirinkimas įvyksta vasario 8 d. 11:30 val. Lietuvių salėje (žemutinėje).

Be kitų darbų susirinkime bus renkama skyriaus valdyba ir atstovai į teisininkų sąvąžiamą Chicagoje. Visų narių dalyvavimas būtinas.

Valdyba

ISLAIKĖ VALSTYBINIUS EGZAMINUS

Gailestingoji sesuo Ona Dulekaitė-Maželienė išlaikė valstybinius gailestingųjų seserų egzaminus. Atrodo, kad ji bus pirmoji ne tik iš lietuvių, bet ir kitų tautybių ateivių Clevelande, kuri pirmoji praskynė kelią į šią profesiją.

Šiuo metu ji dirba vienoje iš modernių Clevelando ligoninių — Euclid Glenville Hospital chirurgijos skyriuje.

Pirkit pas savuosius

Amžini nerūdijančio plieno virimo puodai gaunami pas Vytautą Pašakarnį, 1219 E. 61 St., Cleveland, Ohio. Tel. EN 1-7770.

Pilnas komplektas \$69.95. Čia pat galima užsisakyti vienintelį pasaulyje dulkų siurbį — Sanitatorių su patentuotu ne tik dulkes, bet ir bakterijas sugalvančiu maišeliu. Su visais priedais \$94.50 arba po 7.00 dolerių mėnesiui išsimokėtinai.

Nemokamas demonstravimas. Priimami užsakymai.

UZGAVENIŲ BLYNAI

Liet. Taut. Korporacijų Sambūris vasario mėn. 7 d. (šeštadienį) 7 val. vakaro Colonial Gardens salėje, 1960 E. 79 St. rengia tradicinį Užgavėnių blynų vakarą.

Pakvietimai gaunami pas Sambūrio narius arba pas: Alg. Nasvytį, 1380 Ansel Rd., tel. SW 5-3260 ar Vyt. Pašakarnį, telef. EN 1-7770 ir Dirvoje.

Korp! Sambūrio Valdyba

DEMEŠIO JAUNIMUI!

Išnaudokite paskutinę progą prieš Užgavėnės pasilinksminimą, o senimas savo draugus smagiame pobūvy sutikti.

Visi vasario 8 d. sekmadienį, 6 val. į Lietuvių salę. Žiūrėkite smulkesnį informacijų skelbime, esančiame šiame puslapyje.

NAUJA RAMOVĖS VADOVYBĖ

Lietuvių S-gos Ramovė Clevelando skyriaus įvykusiame metiniame susirinkime išrinkta nauja valdyba. Ją sudaro: Talat. Kelpša, Jonaitis, Auginas, Morikūnas ir Mikoliūnas. Kontrolės komisiją sudaro: Asevičius, Gasparaitis ir Paulionis.

I FLORIDA

Mūsų nuolatinis bendradarbis K. S. Karpis ir ponis nuo vasario 6 d. išvyksta atostogų į Floridą. Ten prabūs 3 savaites. Žada aplankyti ir Kubą ir iš ten parašyti Dirvai.

Tuo pačiu laiku į Floridą atostogų išvyksta Julija ir Jurgis Salasevičiai ir akt. Petras Maželis.

LITUANISTINĖ MOKYKLA

Šiais metais dalyvaus ketvirtajame tradiciniame tautų festivalyje vasario 15 d. Music Hall salėje.

Festivalyje iš viso dalyvaus 35 tautos. Pusė tautinių grupių, jų tarpe ir lietuvių pasirodys dienos spektaklyje, kurio pradžia 2:30 val. p. p. Likusios grupės dalyvaus vakariniame spektaklyje — 8 val. vak.

Vysk. Valančiaus lituanistinė mokykla šiame festivalyje atstovaus lietuvių su tautinių šokių grupe, kurią labai intensyviai ruošia L. Sagys.

Šiame festivalyje taip pat tikrai dalyvaus gubernatorius Lausche.

Clevelandiečiai prašomi festivalyje dalyvauti ir parodyti dėmesio mūsų jaunųjų gražioms pastangoms. Bilietai parduodami Cleveland Press, Burrows knygyne ir festivalio dieną, Music Hall kasoje.

NORI LINKSMAI UZGAVĖTI IR RIMTAI GAVENIA

PRADETI EINA

LIETUVIŲ STUDENTŲ SAJUNGOS CLEVELANDO SKYRIAUS

METINI, TRADICINI

VAKARĄ

Vakaras įvyksta vasario 8 d.,
Sekmadienį, 6:00 val. vakaro

Lietuvių salėje

PROGRAMOJE:

Laureatas-rašytojas Jurgis Gliudis skaitys savo kūrybą.

Solistė Natalija Aukštuolienė dainuos.

Studentų kolektyvas pasirodys dainomis, humoru ir

Clevelando aktualijomis linksmis publiką,

VEIKS GAUSI LOTERIJA
TURTINGAS BUFETAS

GROJA BUV. GYLIO KAPELA

Biletai tik po \$1.00 ir \$1.50, moksleiviams 75 c.

Ateik ir drauge pasilinksmin su lietuviškuoju jaunimu!

ČIURLIONIO ANSAMBLIO

moterų choras su kanklių orkestru, vadovaujamas muz. Alfonso Mikulskio, praėjusį ketvirtadienį, sausio 29 d., susilaukė gražaus pasisekimo Hollenden viešbutyje įvykusiame koncerte.

Clevelando Women Service Clubs tą vakarą turėjo metinį pobūvį, kuriame dalyvavo šios organizacijos atstovės iš Kanados, Meksikos, Indijos bei Australijos.

Viešnios, sužavėtos čiurlioniečių dainomis, po koncerto labai domėjosi ir lietuvių tautiniais drabužiais bei gintarais.

Si graži lietuviška reprezentacija susilaukė malonių pasekmių ir pasitarnavo lietuviškojo vardo garsinimui.

PARVEŽE BROLIO LAVONĄ

Korp. K. Matoniui teko pareigą parvežti iš Korėjos savo žuvusio brolio, Miko Matonio, lavoną. Mikas žuvo, kariaudamas prieš kiniečius raudonojo spalis 30 d. 1952 metais. Jo brolis buvo greta, kada jis mirė.

Tėvai — Mikas ir Lilija Matoniai gyvena Garfield Heights. Jie norėjo, kad sūnaus kūnas būtų parvežtas palaidoti Clevelande. Karo vadovybei sutikimą davus ir parlydėjo brolis.

SUNKIAI BAUS DARŽELIO VANDALUS

Clevelando miesto valdyba pravedė įstatymą sunkiai bausti kultūrinių tautinių darželių gadintojus. Kaip žinia, prieš kelias savaites nežinomi vandalai padarė sužalojimus kultūriniuose darželiuose.

Bausmė nustatyta: metalų kėlimo arba \$500 pabaudos.

ATIDARYTA NAUJA LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai griežant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezell Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park EX 1-0911

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys
virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui
ZEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams
lietuviškoje krautuvėje

K. KARECKA PRANEŠA,

kad jo atstovaujamoji draudimo bendrovė per 109 metus išmokėjo apdraudę ne \$7,893,345, bet \$7,893,345,105. Taip pat ir apdraudė už \$6,866,510,491.

SUSILAUKE SONAUS

Zenonas ir Stasė Obeleniai sausio mėn. 25 d. susilaukė sūnaus Sauliaus-Povilo.

JIESKOMA TARNAUTOJA

The Superior Savings and Loan Ass'n (Lietuvių Bankas) ieško tarnautojos pastoviam darbui. Reikalingas anglų ir lietuvių kalbos žinojimas, o taip pat ir mašinraštis. Kreiptis darbo valandom

PARDUODAMAS NAMAS

Tarp Superior ir St. Clair gatvės, didelis vienos šeimos namas. Baigtas trečias augštas. Labai geram stovui.

Ray Nausneris
UL 1-3919 LI 1-9216
11809 St. Clair

PARDUODAMAS NAMAS

Gražioji gatvė, tarp Superior ir Wade Park, parduodamas dviejų šeimynų namas, 5x5 kambariai. 2 garažai. Gero šildymo. Tuoj įmokėti \$3,000. Kaina \$10,300.

1285 East 79 St.
CHIMES REALTY
EX 1-8468 vakarais: UT 1-0323

ISNOMUOJAMAS KAMBARYS

Dirbančiam vyrui ar moteriai. Telrautis:
1020 East 76 St.
Telef. UT 1-0462. (7)

ISNOMUOJAMAS BUTAS

5 kambarių, su garažu. Kreiptis:
4450 Denison Ave.,
Cleveland 9.

ISNOMUOJAMAS KAMBARYS

vienai lietuviui material. Kreiptis: 7605 Star Ave., EX 1-0417.

NAMŲ REMONTAS, DAŽYMO BEI DEKORAVIMO DARBAI

atliekami sąžiningai, greitai ir pigiai. Kreiptis: V. Rickus, tel. HE 2-0683 (vakarais nuo 6 iki 11 val.) arba — 1505 Addison Rd.

UŽSISAKYDAMAS LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJĄ

paremsi didįjį lietuvių kultūrinį žygį Amerikoje.

Lietuvių enciklopedija turėtų būti kiekvieno lietuvių namų bibliotekoje.

Užsiprenumeruojant enciklopediją, iš anksto nieko nereikia mokėti. Kiekvienas naujai išleistas tomas bus siunčiamas prenumeratoriui tiesiog į namus, atsiskaitant su leidykla.

Generaliniu atstovu Clevelande yra pakviestas V. Rocevičius, 1319 E. 89 St., telef. RA 1-9936. Prenumeratoriaus blankų galima gauti Spaudos kioske sekmenialais ir kiekvieną dieną Dirvos redakcijoje.

PIX BEVERAGE

45 rūšių alaus — visoki gaivinantieji gėrimai, vynas ir šampanas (prancūziškas)

Parengiama vestuvėms, baliams, pobūviams. Nemokamas pristatymas dieną ir naktį. Atdara ir trečiadieniais.

6903 Superior Ave. EX 1-3311

I GERESNĘ ATEITĮ

Kad sulauktumėte geresnės ateities — turime patys laiku pasirūpinti. Turime kelti ir svarstyti gerus sumanymus ir juos įgyvendinti. O kelias į jų įgyvendinimą veda per taupumą.

Taupydamas yra tikras kelias į geresnę ateitį!

Lietuvių Bankas yra saugi ir pelninga taupymo vieta. Kiekviena knygtė apdrausta Federal Insurance Corp iki \$10,000.

Darbo valandos nuo 9:30 iki 3:00 val.
Trečiadieniais iki 12:00, šeštadieniais iki 1:00 val.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2198
Cleveland, Ohio

GERIAUSIA
GARANTUOTA
GERUMA YRA

MONCRIEF
SILDYMO IR
ORO VESINIMO SISTEMA

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

P J KERSIS

716 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudimo-reizencijos reikaluose. Sutaupau paskolas pirmo morgeio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Pilnai padengta apdrauda UTah 1-4515

WM DEEBS PAINTING CO.

WM. DEEBES

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

Wilkelis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė
Aldona Wilkeli - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas
—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 1-9292

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vesinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metų simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENDicott 1-1763

NOW'S THE TIME
TO
SUMMER-IZE!

LOW COST, LAY-AWAY
VACATION PLAN

CEDAR POINT
ON LAKE ERIE

JOIN NOW!
It's easy, economical! A down payment of only \$2.00 and small, weekly amounts will assure you a carefree, paid-up vacation this summer.

A FULL WEEK of pleasure... 7 days and 7 nights—with 3 delicious meals daily, attractive accommodations, new entertainment features.

A FULL WEEK including Meals \$50.00 one person
\$72.00 two in a room

U.S. HIGHWAY 6, six miles east of Sandusky
For full information write DEPT. "A" CEDAR POINT ON LAKE ERIE Sandusky, Ohio

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 6820 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: ENdicott 1-4486. Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GARfield 1-7406).

Imigracija į Jung. Amerikos valstybes

Bendrai paėmus ir pagal naują įstatymą imigracijos procedūrą į šį kraštą bus tokia pat, kaip ir anksčiau.

UŽSIREGISTRAVIMAS

Imigrantai, kaip ir anksčiau turės pirmoje eilėje užsiregistruoti JAV konsulate. Tada konsulatams jiems atsiųs specialias formas, kurias svetims turės užpildyti ir, asmeniškai arba paštu, kuo greičiausiai konsulatui sugrąžinti. Konsulatas gavęs jas, svetims iš jo šeimą įtrauks į imigracijos laukiančiųjų sąrašą.

Jei asmuo yra gimęs šalyje, kurios kvota nėra išnaudota, jis gaus savo kvotos numerį gal net anksčiau, negu vizos formulučiai bus baigti; svetims išimties tvarka, pasirašyti atitinkamą petiją Generaliniam Prokurorui Washingtono, prašydami minėtam svetims išimties suteikti "pirmą pirmenybę". Šios petijos pasirašyti data, pridedama šios kategorijos svetims išimties vizos laukimas.

APLIKACIJA DĖL VIZOS

Kada asmuo išskiriamas užpildyti vizos formas, jis suteikia tokią informaciją: pilną ir teisingai surašytą vardą ir pavardę, svetimas pavardę jei naudoja, rasę ir etninę klasifikaciją (tautybę), pavardes ir adresus šeimos narių ar giminių, kurie gyvena šioje krašte, savo būsimąjį adresą Jungtinėse Valstybėse, savo vykimą į čia tikslą, pavardes ir adresus asmenų, draugų ir giminių su kuriais jis Amerikoje bendradarbiaus.

Jis turi duoti trumpą savo gyvenimo aprašymą; ar jis buvo areštuotas, teismo baustas ar bausmė jam buvo dovanota; ar jis priklauso organizacijoms, kurios šioje krašte laikomos priešvalstybinėmis (bendrai tai laikomos komunistinės ir anarchistų organizacijos, kurios siekia pakeisti prievarta Amerikos valdymosi būdą).

Kartu su šiais dokumentais kandidatui turi būti pateikti konsulatui patiekti tebegaliojantį pasą ar kurį kitą panašų dokumentą, tris pasirašytas fotografijas, dvi savo gimimo metrikas, du policijos pažymėjimus apie savo elgesį. Jei jis yra tarnavęs kariuomenėje, jis turi pateikti du pažymėjimus apie savo tarnybą joje. Jei dėl kokių nors priežasčių svetims šių dokumentų pateikti negali, konsulas gali sutikti priimti kitus juos atstojančius dokumentus.

Kartu pridedamas tam tikras registracijos mokestis: penki doleriai. Gali būti sumokama Amerikos doleriais arba valiuta tos šalies, kurioje vizą prašoma.

Tada kiekvienas svetims išduoda savo pirmą nuospaudą ir sveikata patikrinama konsulato gydytojo. Dvieju liudininkų ir konsulo akivaizdoje jis pasirašo savo prašymą, garantuodamas, kad viską ką jis parašė, yra tiesa. Ši priesaika yra labai svarbi, nes dėl jos sulaužymo jis ateityje gali lengvai būti iš Amerikos deportuotas ir į ją daugiau neįsileistas.

UŽLAIKYMO ĮRODYMAS

Svetims šalis taip pat turi konsului garantuoti, kad jis netaps Jungtinėse Valstybėse visuomenės našta. Tad, paprastai jis prašomas pateikti dar porą dokumentų.

1) Jis turi pateikti taip vadinamą "Affidavit of Support" — notaro patvirtintą dokumentą, pasirašytą Amerikos piliečio ar teisėtai įsileisto rezidento, kad svetims šalis nebus visuomenės našta, nes jis jį pasiima savo globon. Kartu jis pateikia savo turto apibūdinimą, kad konsulas įtikintų, jog jis yra tikrai pajėgus savo pažadą išpildyti.

2) Svetims šalis gali paliudyti ir įrodyti, jog jis turi pakankamai turto pats save išlaikyti.

DARBO SUTARTIS

Pagal naują įstatymą konsulas gali reikalauti dar trečio dokumento: kontrakto su darbdaviu Jungtinėse Valstybėse. "First Preference" kategorijos imigrantų kontraktus turi patikrinti Darbo Sekretorius, ar jo įsileidimas nepakenks vietiniam darbo žmonėms. Bet šis nuostatas neličia imigrantų, kurie vyksta pagal kvotas ar pas gimines Amerikoje.

Vizą gavęs svetims šalis sumoka papildomai \$20.00, bet jam nereikia mokėti, pagal senąjį įstatymą, buvusio "galvos mokestio" \$8.00.

Viza paprastai galioja keturi mėnesius. Jei svetims šalis ir pavėluoja, įrodęs, kad jis iškelia prieš keturių mėnesių terminą, viza tebegalioja. Tačiau jei jis pavėluoja išvažiuoti be jokių pateisinamųjų priežasčių, jo viza pasinaikina. Jei tos priežastys yra pagrįstos, konsulas gali vizą pratęsti.

DIRVOS TALKA

Kiekvienais metais Dirva kreipiasi į savo skaitytojus, talpinkus ir visus bičiulius prašydama padėti praveisti Dirvos platinimo talką. Talką, įjungiant į mūsų šeimą tuos lietuvių, kurie dėl vieno ar kitokio priežasties, Dirvos dar neskaito.

Kreipiamės ir šiais metais, ir nuo vasario mėn. 1 d. iki balandžio mėn. 30 d. skelbiame Dirvos platinimo talką.

Per tuos tris mėnesius, mes tikime, seni mūsų skaitytojai ir visi mūsų bičiuliai, paragins savo kaimynus ir jiems padės užsiprenumeruoti Dirvą. Mes ypač tikimės paramos iš Tautinės Sąjungos skyrių ir Tautinių Korporacijų sambūrių, lygiai čia Amerikoje, lygiai kitose kraštuose.

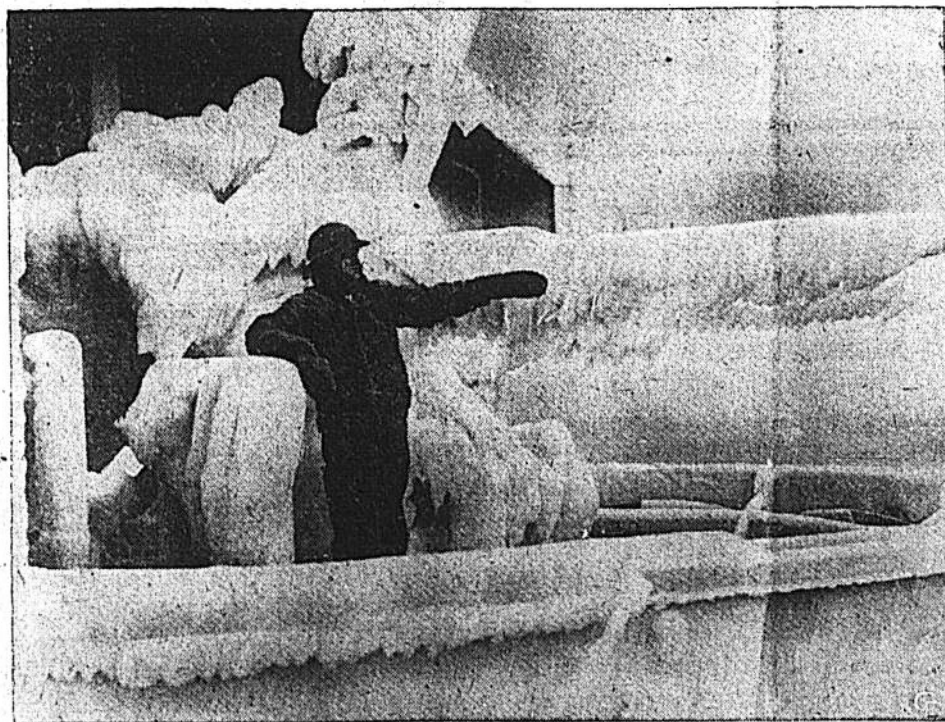
Mes norime per šiuos tris mėnesius suteikti 300 naujų skaitytojų. Tai juk nedidelis skaičius. Reikia tik kiek padėti ir tą skaičių turėsime!

Visi talkininkai, kurie surinks nemažiau kaip 5 naujus metines prenumeratas, gaus už 4 dolerius naujausių knygų, pasirenkant iš mūsų skelbiame knygų sąrašo, kuris dedamas kiekvienam Dirvos numerįje.

Daugiausia prenumeratorių surinkęs talkininkas, jei bus išpildyta skelbiama 300 naujų prenumeratorių talka, gaus papildomai naujausių knygų už 25 dolerius.

Mes laukiame jūsų talkos ir laukiame 300 naujų Dirvos skaitytojų!

Dirva

Jungtinių Tautų vyrai, kovoją prieš komunistus, pakelia nemažus sunkumus. Čia matome laivo sargybinių ant apledėjusio laivo, kurį reikėjo tuoj nuo ledų "išlaisvinti".

Tautinės Sąjungos skyriuose

CLEVELANDIEČIAI Į TALKĄ VILČIAI

Vasario mėn. 1 d. Clevelande įvyko Tautinės Sąjungos skyriaus narių susirinkimas. Susirinkime aptarti Tautinės Sąjungos seimo reikalai (įvyksta kovo 14-15 d. Philadelphiaj) ir išrinkti į seimą atstovai.

Skyrius aktyviai domėjosi Vilties namais. Pritardami užsimotam tikslui iš savo kasos buvusį Vilčią įnašą iš \$100.00 padidino į \$500.00 įnašą. Kadangi skyrius finansiniai pajėgus, tai paskirtą sumą tuoj ir įmokėjo.

Į skyrių įsijungė 6 nauji nariai.

Artimiausiu laiku skyrius iškilmingam susirinkime paminės Vasario šėlioliktąją, po Velykų numato surengti parengimą ir Joninių progą gegužinę.

TAUTINĖS SĄJUNGOS SKYRIUS TORONTE

Dar prieš metus laiko Toronte buvo kilusi mintis įsteigti Liet. Taut. S-gos Toronto skyrių, į kurį galėtų susiburti visi tautinės minties lietuviai. Bet tas užsimojimas, tuo laiku kažkodėl nebuvo įgyvendintas. Todėl, pastaruoju laiku kelių bendraminčių iniciatyva, tas reikalas vėl buvo pajudintas ir aptarti principiniai LTS Toronto skyriaus steigimo reikalai. Sausio 24 d., Lietuvių Namuose, buvo suauktas steigiamojo skyriaus susirinkimas.

Nors ir nebuvo per daug plačiai pranešta apie susirinkimą, bet susirinko gana gausus būrelis. Skyriaus steigėjų — iniciatorių vardu susirinkimą atidarė ir jo tikslą apibūdino J. Paršeliūnas, Susirinkimo vedimui buvo sudarytas prezidiumas iš pirmininko — Kalendros ir sekretoriaus Aglinskio.

Budreika, susirinkusius supažindino su LTS įstatais ir tikslais. Visi susirinkimo dalyviai savo parašais pareiškė norą būti LTS nariais ir savo priklausomumą derinti su įstatų taisyklėmis. Taip pat tenka pasakyti, kad keltą dalyvių buvo ir iš priklaususių LAS'ui. Taip pat teko patirti, kad iš jų būta net ir aktyviais LTS Toronto skyriaus steigimo iniciatoriais, tuo parodydami gerą valią nuširdžiai įsijungti į tautinės minties ir kovos už laisvę darbą.

Skyriaus valdybą, pagal balsų daugumą, išrinkti:

Kalendra, Budreika, Stepatienė, Aglinskis ir Jankaitis. Revizijos Komisijon: Parše-

liūnas, Kvederas ir Tamulionienė.

Išrinkus valdomuosius organus, Kalendra išskėlė mintį, kad kiekvienas narys turėtų paimformuoti bendraminčius apie LTS skyriaus įsisteigimą ir kad kiekvieno pareiga nedelsiant įsijungti į tautinį darbą, kurio dirvonai labai platus ir reikalaujantį pajėgių darbo rankų. P. Budreika išskėlė LTS-gos svarbą ir turimus tikslus čia — išieivijoje ir N. Lietuvoje.

J. Paršeliūnas siūlė aktyviai paremti tautinės minties spaudą "Dirvą" ir kuo skaitlingiau ją užsiprenumeruoti. Klausimuose ir sumanymuose dar buvo nutarta susirinkimus šaukti kas mėnesį, kad daugiau visi suartėtų ir įneštų naujų minčių bei veiklos planų.

Vadovaujantis šūkiu: "Vardan tos Lietuvos — Vienybė Težydi" — buvo pasisakyta būti tolerantais visų kitų politinių grupių atžvilgiu.

V. Venckus

SUSIRINKIMAS DETROITE

Pirmas šiais metais A.L.T.S. Detroito skyriaus susirinkimas įvyko sekmadienį, sausio 25 d. pirmininkaujant naujam skyriaus pirmininkui p. St. Simoliūnui. Susirinkimas išrinko skyriaus atstovus į Philadelphiajį įvykstantį Sąjungos suvažiavimą ir aptarė kitus su suvažiavimu susijusius reikalus. Skyrius sustiprėjo vienu nauju nariu.

LITERATOROS IR DAINŲ VAKARAS WORCESTERY

"...Literatūra, tai dvasinė erdvė kurioje tautos per savąją raštiją viena kitą geriau pažįsta, įvertina jų siekimus ir, drauge bendraudamos, įsiekia aukštesnio gyvenimo gerio..." — sako Geothe.

Mus, išlaikytus tarp svetimų tautų, šiandien į vieną lietuvišką šeimą jungia mūsų gimtoji kalba, jos grožinė literatūra, mūsų dvasiniai turtai.

Šių minčių ženkle A. L. T. S. Worcesterio skyrius sausio 24 d. Lietuvių klubo salėje surengė pirmą Literatūros ir dainų vakarą. Ję programą išpildė mūsų literatai bostoniečiai rašytojai: Stasys Santvaras ir Antanas Gustaitis. Dainavo Vilniaus operos solistas — baritonas St. Liepas, akompanuojant amerikietis pianistei Antuanete Geninini.

Koncerto salė buvo perpildyta publikos abiejų kartų lietuvių ne tik iš Worcesterio, bet iš Bostono ir aplinkinių lietuvių kolonijų.

Vakaro programą vedė ir įžanginį žodį apie "Literatūros Paskirtį", tarė J. Vizbaras.

Klausytojus žavėjo savo lyriniais eilėraščiais apie "Lietuvą" apie "Saulę ir Marias" rašytojas St. Santvaras. Juose poetas patriotine ir subtilia forma išreiškė ne tik kenčiančios tautos tėvynės ilgesį ir jos grožį, bet draugė poetine forma atvaizdavo šiandieninio lietuvių tremtinio dalį ir jo sielos būitį, veikiamą svetimo krašto gyvenimo. Dėl to visai užpelnytai rašyt. St. Santvaras susilaukė karštų publikos aploдиментų.

Džiaugsmingai ir šiltai klausytojų buvo sutiktas ir solistas Stasys Liepas. Jis savo švelniu baritonu gražiai sudainavo tiek lietuviškas, tiek svetimųjų kompozicijas. Solistas Liepas daug kartų publikos buvo kviečiamas į sceną ir prašomas vėl dainuoti. Didelio pasisekimo susilaukė rašytojas humoristas Antanas Gustaitis. Jis savo gyvais ir pil-

Naujas Korėjos fronto vadas gen. Maxwell D. Taylor, su savo žmona, prieš išvykdamas į Korėją perimti naujųjų pareigų.

Kuprevičiūtės koncertai Europoje

(Mūsų Paryžiaus bendradarbis)

Jauna mūsų smuikininkė Elena Kuprevičiūtė koncertavo Paryžiuje jau antrą kartą specialiai atkviesta iš Argentinos.

Paskutinis jos koncertas įvyko Muzikos Konservatorijoje pereinamųjų metų pavasarį. Tada Paryžiaus spauda apie mūsų virtuoze atsiliepė nepaprastai šiltai ir su entuziazmu. Po išleptinto skonio prancūzų kritikų, tokių palankių atsiliepimų buvo galima laukti gražios mūsų tautietės tolimesnės karjeros — pasisekimų.

Tie laukimai išsipildė, net ir su dideliu kaupu, nes dabartinis koncertas buvo tikras mūsų tautietės talento triumfas. Koncertas įvyko Elyziejaus Laukų (Champs Elysees) Operos Rūmuose sklidinai pripildytoje salėje, kurios 3000 vietų buvo kelios dienos iš anksto išparduotos.

Jų kartą tai nebuvo išimtinai mūsų smuikininkės reitalis. Programoje buvo J. S. Bacho kūrinių koncertas grojant garsiajam Colonne simfoniniam orkestrui, diriguojant kompozitoriui Arthur Goldschmidt ir solo griežiant su orkestru mūsų Kuprevičiūtė.

Smuikininkė išpildė du Bacho kūrinius: mi-majeur koncertą smuikui akomponuojant orkestrui ir koncertą re-mineur dviems smuikams drauge su garsiu Paryžiaus smuikininku Jacques Dejean.

Viso koncerto širdis — centras buvo mūsų nepaprastai reprezentatyvi virtuoze, kurios pasirodymas buvo publikos sutiktas su garsiaisiais plojimais ir reikalavimais kartoti.

Elena Kuprevičiūtė sulaukė ne vien plojimų, bet ir gausybės gėlių, kurių tarpe buvo ir kuklus Lietuvių Šalpos Draugijos Prancūzijoje rožių buketas — puokštė.

Spauda ir šį kartą atsiliepė apie koncertą nepagalėdama komplimentų didžiai vertindama menininkės jėgą, švelnumą, techniką ir graciją.

Kuprevičiūtė po trumpų atostogų Šveicarijoje ir vėl neužilgo koncertuos Paryžiuje, — bet šį kartą tik lietuviams ir jų bi-

nais sąmojaus eilėraščiais klausytojus tiesiog priižo. A. Gustaitio humoristinė kūryba yra, tarsi, skaidrus atsinaujinimas mūsų pilkųjų dienų padangėje. Literatūros ir Dainų Vakaro programa žiūrovams paliko gražų ir nuotaikingą atminimą.

Po koncerto vyko šokiai, grojant tremtinių naujai kapelai "Tango". Worcesteriečiai laukia daugiau panašių vakarų. J. S.

čiams iškilmingame 16-tos VASARIO ŠVENTES minėjime, kurį organizuoja Paryžiaus lietuviai.

Vasario mėn. pabaigoje Kuprevičiūtė koncertuos Vienoje ir kovo mėn. 22 d. Didžiosios Britanijos Lietuvių S-gos rengiamame Koncerte Londone.

J. Masiulis

KREMLIUS IR ŽYDAI

(Atkelta iš 1 psl.)

giam nemalonumų anglams, prancūzams ir amerikiečiams. Vadinas, Kremlius turi intereso arabams įsisteikti, pasirodyti jų geru draugu. O arabai — pasigirk, kad muši žydą, tai jau ir esi draugas...

Ar Kremlius šiuo metu daug daugiau paspaudė jam nepatinkamus žydus, negu anksčiau tai darydavę — sunku pasakyti. Bet, atrodo, kad jam labai naudinga girdėti tokius kaltinimus. Kremlui pačiam girtis antisemitizmu ne tik nepatogu, bet tokiu pasigyrimu kiti gal ne taip ir patikėtų. Bet kai dabar visas Vakarų pasaulis, ir ypač patys žydai su Izraelio vyriausybe priešakys, taip smarkiai Kremlį kaltina už žydų mušimą, tai Kremlui arabuose jau nereikia nieko nei sakyti, o tik akim pamerkti: "ar matot?..."

Dėl to tad ir kyla klausimas — ar pamatuota ir ar tikslinga taip labai pabrėžti Kremliaus antisemitizmą, ypač pabrėžti tai kaip naują reiškinį. Ar čia nėra patenkama ir gudrias Kremliaus pinkles ir ar jam nepataikiniškai? Ar nebūtų tikslingiau kalbėti apskritai apie visų tautybių, visų į Kremliaus nagus patekusių žmonių nusikalstamą persekiojimą ir žudymą? Juk faktų tam paremti yra net per daug, ir Prahos bei Maskvos įvykiai yra tik lašeliai tų faktų jūroje...

Žinoma, šiandien jau pervėlu nuo tos meškerės visiškai nusikabinti, jei tai buvo tokia Kremliaus meškerė. Antisemitizmo kaltinimas jau per daug plačiai pareikštas, galbūt, kaip tik tokia prasme, kokios pats Kremlius pageidauja... Bet kritiškiau ir visą tai pažvelgti, iš tiesų dar ir dabar nekenktų.

Patark ir kaimynui,

kad prenumeruotų

DIRVA